

Ба 144653

ПЯТРО ГЛЕБКА

БІБЛІОГРАФІЧНИ ДАВЕДНІК

Ба 144653

СЕРЫЯ — ПІСЬМЕННІКІ БССР

ДЗЯРЖАУНАЯ БІБЛІЯТЭКА БССР
ІМЯ В. І. ЛЕНІНА

ПЯТРО ГЛЕБКА

*Кароткі
бібліяграфічны
даведнік*

Б 144653

Бел. аддзел
1994 г.

ДЗЯРЖАУНАЕ ВYДАВЦТВА БССР.
МІНСК 1957

Склала П. Б. ВАТАЦЫ

* * *

*Рэдактар —
доктар філалагічных навук
В. В. БАРЫСЕНКА*

*Масташы рэдактар Л. Прагін
Тэхнічны рэдактар А. Хатэнка
Карэктар Е. Сляпцова*

*ЛТ 01405. Пади. да друку 24/XII 1956 г. Тыраж 3000 экз.
Фармат 70×92¹/₃₂. Фіз. друк. арк. 2,625. Ум. друк. арк. 3,07.
Уч.-выд. арк. 2,88. Бесплатна. Зак. 817.*

Друкарня імя Сталіна, Мінск, праспект імя Сталіна, 105.

„Паэзія Пятра Глебкі простая, сціплая і мужная. Сапраўднае хваляванне не патрабуе ўпрыгожвання, яно выліваецца з сэрца, і ў гэтым магутная сіла ўздзеяння паэзіі“¹.

Якуб Колас.

¹ З прадмовы Якуба Коласа да кнігі П. Глебкі «Под знаменем побед». Мінск, 1952.

З дружбаі народаў на шчасця дарогу
Выйшла навек Беларусь.

*Пятро Глебка*¹.

П Р А Д М О В А

Імя Пятра Глебкі (Пятра Фёдаравіча Глебкі) шырока вядома савецкаму чытачу. Выступіўшы як паэт у 1925 годзе, Пятро Глебка на працягу трыццаці год плённа працуе ў галіне паэзіі і драматургіі.

Народжаная Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыяй, творчасць паэта ўслаўляе заваёвы Кастрычніка, гераічнае мінулае і сучаснае савецкага народа, які па заветах Владзіміра Ільіча Леніна паспяхова крочыць наперад па светлым шляху пабудовы камунізма. Вершы, паэмы і драматычныя творы Пятра Глебкі прысвечаны падзеям Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі (паэма «У тыя дні», вершаваная п'еса «Святло з Усходу» і інш.) і мужнай барацьбе беларускага народа ў грамадзянскай вайне (драматычная паэма «Над Бярозай-ракой», паэмы «Трывожны сігнал», «Арлянка»

¹ П. Глебка. У шчаслівай сям'і. Верш. Часоп. «Беларусь», 1953, № 2, стар. 18.

і інш.); барацьбе працоўных Заходняй Беларусі за сваё вызваленне з-пад улады польскіх паноў (паэмы «У дарогу», «Пра вясну і рэвалюцыю»); будаўніцтву новага жыцця ў Совецкай Беларусі. Вершы паэта, напісаныя ў час Вялікай Айчыннай вайны, услаўляюць суровую і мужную барацьбу простых савецкіх людзей за свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы.

У радзе твораў паэт стварае мастацкі вобраз правадыра савецкага народа В. І. Леніна (паэмы «У тых дні» і «Мужнасць»). Вершы Пятра Глебкі аб Радзіме і Комуністычнай партыі («Адзіная Айчына», «Помнік», «Прывітанне», «Нашы дні», «Зямля», «Родны хлеб», «Райком», «Смерць салдата», «Пад небам бацькаўшчыны» і інш.) поўны глыбокага пацучця вернага сына савецкага народа.

Большасць твораў паэта прысвечана простаму савецкаму чалавеку: калгасніку і рабочаму-будаўніку, савецкаму воіну і студэнту, іх будням і святам, іх стваральнай працы, думам і начуццям. Паэт услаўляе ідэю міру і высокародную працу савецкага чалавека.

— Мір вам, людзі, лясы і дубровы!

— Мір табе, залатая зямля!

(«Слова міру»).

Многія вершы паэта прысвечаны юнацтву, шчырай дружбе і каханню савецкай моладзі. Вялікае месца ў творчасці пісьменніка займаюць лірычныя вершы аб прыродзе Беларусі.

Праз усю творчасць Пятра Глебкі праходзяць ідэі савецкага патрыятызму і непарушнай дружбы паміж народамі.

Шчырага і ўдумлівага паэта Пятро Глебку

добра ведае і любіць савецкі чытач. Высокую ацэнку яго творчасці даў, як вядома, народны паэт Беларусі Якуб Колас. Ён называе Глебку спелым майстрам паэтычнага слова. Разглядаючы паэму Пятра Глебкі «У тыя дні», у якой паэт даў мастацкае абагульненне вялікіх гістарычных падзей, Якуб Колас пісаў: «Нужен незаурядный талант, смелая мысль, неподдельное чувство, чтобы справиться со столь ответственной и сложной задачей»¹.

Пятро Глебка працуе таксама ў галіне мастацкага перакладу. Ён пераклаў на беларускую мову цэлы шэраг паэтычных твораў А. С. Пушкіна, М. Ю. Лермантава, Т. Шэўчэнкі, М. Горкага, В. Маякоўскага і іншых пісьменнікаў і сярод іх такі выдатны твор, як «Барыс Гадуноў» А. С. Пушкіна.

Творы Пятра Глебкі выдаваліся асобнымі выданнямі як у арыгінале, так і ў перакладзе на рускую мову. Усяго выйшла 14 кніг паэта ў колькасці 92 500 экзэмпляраў. З іх у арыгінале 12 кніг, тыражом у 78 500 экзэмпляраў і на рускай мове 2 кнігі ў колькасці 14 000 экзэмпляраў².

Побач з мастацкімі творамі Пятро Глебка друкуе многа публіцыстычных артыкулаў і навуковых работ па пытаннях літаратуры, мастацтва і мовы. Паэтычныя творы і артыкулы паэта друкаваліся ў газетах «Правда», «Известия», «Литературная газета», «Советская куль-

¹ Я. Колас. Вместо предисловия. В кн.: П. Глебка. Под знаменем побед. Стихи и поэмы. Авториз. перевод с белорусского. Минск, 1952, стр. 3—4.

² Лічбы на 1 студзеня 1956 г.

тура», «Звязда», «Советская Белоруссия», «Літаратура і мастацтва» і інш., а таксама ў грамадска-палітычных і літаратурных часопісах. У перыяд Вялікай Айчыннай вайны творы паэта публікаваліся таксама ў газетах «За свабодную Беларусь» (орган Палітупраўлення Калінінскага фронту) і «За Совецкую Беларусь» (орган упраўлення палітычнай прапаганды Заходняга фронту) і сатырычных выданнях «Партызанская дубінка» і «Раздавім фашысцкую гадзіну».

Пятро Фёдаравіч Глебка вядзе вялікую навуковую работу ў галіне беларускага мовазнаўства. Ён абраны членам-карэспандэнтам Акадэміі навук БССР. Пад яго практычным кіраўніцтвам у 1944—1952 гг. праводзілася работа па складанню «Руска-беларускага слоўніка» на 86 000 слоў, выдадзенага ў Маскве ў 1953 г. Дзяржаўным выдавецтвам замежных і нацыянальных слоўнікаў. Ён прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці рэспублікі, з'яўляецца дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР і членам Прэзідыума праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР. Паэт узнагароджан двума ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэнамі Чырвонай Звязды, «Знак почета» і медалямі, а таксама трыма ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Бібліяграфічны даведнік змяшчае ў сабе аўтабіяграфію Пятра Глебкі (друкуецца ўпершыню, напісана ў 1956 г.), спіс выданняў твораў паэта, храналагічны спіс яго артыкулаў на грамадска-палітычныя і літаратурныя тэмы і бібліяграфію крытычных артыкулаў аб творчасці Пятра Глебкі. У канцы змешчаны некалькі дапаможных алфавітных паказаль-

нікаў: твораў паэта ў арыгінале і ў перакладах на рускую мову; асоб, якім прысвечаны артыкулы П. Глебкі.

Даведнік ставіць сваёю мэтаю дапамагчы бібліятэкарам у іх даведачна-бібліяграфічнай рабоце, звязанай з прапагандай твораў беларускіх пісьменнікаў сярод шырокіх колаў чытачоў.

АУТАБІЯГРАФІЯ

Як і значная большасць беларускіх пісьменнікаў, нарадзіўся я ў сялянскай сям'і. Было гэта 6 ліпеня 1905 г. у вёсцы Вялікая Уса Уздзенскага раёна. Знаходзіцца гэтая вёска кілометраў за пяцьдзесят ад Мінска і стаіць амаль на самым беразе невялікай рэчкі, якая таксама называецца Усай і кілометраў праз дваццацьтрыццаць ад нас упадае ў Нёман. У час апошняй вайны фашысцкія захопнікі спалілі вёску нашчэнт. У першыя-ж пасляваенныя гады калгаснікі забудаваліся нанова, і новая Вялікая Уса мала падобна на ранейшую — яна разраслася, старая яе вуліца стала шырокай, прасторнай, а паралельна з ёю з'явілася і новая. У час-жа майго маленства гэта была ціхая беларуская вёска, з абымшэлымі саламянымі стрэхамі, з маленькімі падслепаватымі аконцамі. І, хоць называлася яна Вялікай Усай, было ў ёй тады двароў пяцьдзесят.

Прыблізна пасярэдзіне вёскі, у самай лагчыне, дзе цяпер стаіць высокі светлы дом, стая-

ла старая сасновая хата маіх бацькоў. З акон яе, за агародам, відаць была нешырокая, але поўнаводная рака з высокім процілеглым берагам, парослым дрэвамі і кустамі, за якімі ішоў луг. Хлапчукамі большую частку нашага вольнага часу мы праводзілі на гэтай рацэ — зімою коўзаліся там на каньках, вясною глядзелі, як гоняць платы, а летам купаліся і вудзілі рыбу.

Нажаль, вольнага часу ў сялянскіх дзяцей у тыя гады было небагата. Ужо з самых малых гадоў яны станавіліся пастушкамі, затым баранавалскамі, а пасля аратамі і касцамі. Гэты шлях прайшоў і я. У майго бацькі было шэсць дзесяцін зямлі, але сям'я была вялікая, і свайго хлеба заўсёды не хапала. Даводзілася здабываць сродкі для жыцця пабочнымі заробткамі. Бацька мой быў добры стальмах і цяляр. Ён рабіў калёсы і сані, кадушкі і ночвы, ставіў хаты і крыў стрэхі. Ад яго гэтае майстэрства перанялі і мае браты. Разам з бацькам яны часта адлучаліся для гэтых работ у панскія маёнткі і суседнія вёскі. Апрача таго, старэйшы брат зімой працаваў у лесе, вясной ганяў платы, а сяродні некалькі год служыў у маёнтку за фурмана. Сёстры таксама часта хадзілі ў маёнтак на падзённую работу — жаць, капаць бульбу, малаціць. Усю працу каля дому і ў хаце вяла пераважна маці, і мы, меншыя дзеці, былі яе, бадай, адзінымі памочнікамі ў гэтай справе.

У нашай сям'і ўсе мужчыны, у тым ліку і бацька, былі пісьменнымі — умелі распісацца і чытаць па складах друкаваны тэкст. Гэта было прадметам маёй дзіцячай зайздрасці, і я ўсімі сіламі рваўся ў школу. Можна, тут была і свое-

асаблівая хітрасць: вучыцца, мне здавалася, усё-ж-такі лягчэй, чым у золкую восень пасвіць статак, а зімою ганяць яго на вадапой, рэзаць сечку і трэсці трасянку. Так ці іначай, вучыцца я хацеў вельмі. Дома мне паабяцалі, што ўжо ў гэтым, 1914 годзе, я пайду ў школу абавязкова. Але пачалася першая сусветная вайна. Адзін мой брат служыў ужо ў арміі з 1911 года. Цяпер мабілізавалі і другога. На мужчынскую работу сталі жанчыны. А мне зноў выпала доля аж да першага снегу пасвіць статак. Трапіў я ў школу толькі ў канцы лістапада. Настаўніца не хацела мяне прыняць, бо я амаль на тры месяцы адстаў ад вучняў першага года і са мною трэба было займацца асобна. А настаўнікам так званых царкоўна-прыходскіх школ хапала работы і без гэтага — кожны з іх адзін веў чатыры аддзяленні. Я паабяцаў самастойна дагнаць маіх таварышаў і слова сваё стрымаў — за год я скончыў першае і другое аддзяленні і вясною быў пераведзены ў трэцяе.

Як толькі я навучыўся чытаць, кніжка стала маім неадлучным спадарожнікам. Нажаль, бібліятэкі вясковых школ былі вельмі бедныя. Праз невялікі час я прачытаў амаль усё, што было ў нашай школьнай бібліятэцы, — хрэстаматы К. В. Лукашэвіч, некалькі апавяданняў Н. В. Гогаля і А. С. Пушкіна і, бадай, усе раманы М. Н. Загоскіна, творчасць якога ў царкоўна-прыходскіх школах была прадстаўлена даволі багата. Часамі траплялі ў мае рукі кнігі ад ваенных, якія часта спыняліся ў нашай вёсцы. Пераважна гэта была лубачная літаратура — «Буря в стоячих водах» А. М. Пазухіна, «Собрание разных песен» М. Д. Чулкова, пісьмоўнік

якогась аўтара і падобнае. Чытаў я ўсё з цікавасцю, але асаблівага ўражання гэтая літаратура на мяне не зрабіла. Праўда, дзве апошнія кніжкі саслужылі мне значную практычную службу. Як вядома, на вёсцы ў дарэволюцыйны час пісьменных людзей было вельмі мала. А калі моладзь пайшла ў армію, іх нястала і зусім. Амаль усе адказы на салдацкія пісьмы ў нашай вёсцы пісала настаўніца. Патроху яна пачала прывучаць да гэтага і мяне, і пад канец вайны я ўжо веў перапіску з арміяй ад імя добрай палавіны вёскі. Вось тут пісьмоўнік, няўдзячна забытага цяпер мною аўтара, і аказаў мне велізарную паслугу.

Не перабольшваючы, магу сказаць, што тагачасная мая кампілятыўная «эпістальярная творчасць» карысталася сярод вясковага насельніцтва велізарнай папулярнасцю. Праўда, самому мне яна хутка вельмі надакучыла. Хацелася без дапамогі пісьмоўніка, а проста ад сябе расказаць аб усім, чым жыла вёска. Але мае «заказчыкі» заставаліся ў такіх выпадках незадаволенымі і падазравалі мяне ў гультайстве.

Як я ўжо сказаў, бібліятэкі царкоўна-прыходскіх школ былі бедныя, класічнай рускай літаратуры ў іх, бадай, не было зусім. З кніг, прачытаных мной у дзіцячыя гады, значны след пакінулі ў маёй памяці толькі «Юрый Милославский» М. Н. Загоскіна, «Князь Серебряный» А. К. Талстога і «Арабскіе сказкі» — зборнік, у якім было змешчана дзесяткі два казак з «Тысячы і адной ночы». Можна, гэтыя кнігі зрабілі на мяне асаблівае ўражанне таму, што героі іх пэўным чынам пераклікаліся з

персанажамі вядомых ужо мне беларускіх казак. Апошнія я ведаў з самых малых гадоў. Мне расказвалі іх і маці, і сёстры, а часамі і сам бацька. Я палюбіў і добрадушнага Іванку Прастачка, і кемлівага і хітрага Клімку, і дужага Каваля, і гераічнага Асілка.

З маленства я чуў шмат і народных песень, якія добра ведалі і часта спявалі мая маці і сёстры. Асабліва мне падабаліся валачобныя песні, якія на досвітку на вялікдзень, пад скрыпку і гармонік, выконвалі пад вокнамі не жанчыны, а хлопцы і нават дарослыя мужчыны. Можна, гэтымі песнямі я быў падрыхтаваны і да ўспрыняцця кніжнай паэзіі, якая падабалася мне больш за мастацкую прозу. Часамі здаралася, што я нават не разумеў сэнсу некаторых рускіх вершаў, але ўпіваўся іх музыкаю. Так было, напрыклад, з наступнымі радкамі з верша Ф. Н. Глінкі:

Опоясан лентой пашен,
Весь пестреешь ты в садах:
Сколько храмов, сколько башен
На семи твоих холмах!..

Яны падкуплялі мяне сваёю музыкаю, і калі, чытаючы верш, я даходзіў да гэтых радкоў, я пускаўся «ўгалоп». Але аднойчы настаўніца спыніла мяне і загадала растлумачыць радок «опоясан лентой пашен», і я не мог нічога сказаць, бо ўсе тры словы былі для мяне незразумелыя. Найбольш даходзілі да майго сэрца вершы І. С. Нікіціна, і асабліва я любіў яго «Утро».

Такім чынам, я падышоў да выпускных экзаменаў не з вялікім літаратурным багажом. Ма-

ла папоўніўся ён і за час майго двухгадовага прабывання ў вышэйшым пачатковым вучылішчы ў мястэчку Узда. Арганізавалася яно толькі ў 1917 г., і бібліятэкі пры ім не было ніякай. Аднак тут я ўсё-ж пазнаёміўся з вершамі А. С. Пушкіна, М. Ю. Лермантава, А. В. Кальцова, з некаторымі творамі Н. В. Гоголя і І. С. Тургенева. Тут упершыню абудзіліся ва мне творчыя інтарэсы.

У адным са мною класе вышэйша-пачатковага вучылішча займаліся будучыя беларускія пісьменнікі П. Трус і А. Якімовіч. Здаецца, вясной 1920 г. А. Якімовіч прыйшоў аднойчы ў клас і прачытаў нам свой верш пра вясну, напісаны ім на рускай мове. Тады-ж падобную літаратурную спробу зрабіў і я, але яна хутка была забыта, ды і самі мы на пару гадоў страцілі адзін аднаго з віду. Пасля вызвалення летам 1920 г. Беларусі ад белапалякаў настаўнікі нашага вучылішча кудысьці зніклі. Справа арганізацыі новай, савецкай школы зацягнулася нешта аж да пачатку 1921 года. Я тым часам увосень 1920 г. пачаў у маёнтку Жырмоны вучыць грамаце парабчанскіх дзяцей. Быў я сярод іх на становішчы таго «дарэктара», які так добра апісаны Я. Коласам у паэме «Новая зямля». Мне павінны былі заплаціць за год 300 руб. і 15 пудоў жыта, і калі нешта ў сярэдзіне 1920—1921 навучальнага года ў Уздзе пачала працаваць школа другой ступені, я ўжо не мог пайсці на вучобу, бо ў такім выпадку прапала-б мая ўся «дарэктарская зарплата». Апрача таго, у Жырмонах мне падабалася. Там ішло бурнае жыццё. Парабкі перапісвалі панскую маёмасць, дзялілі зняты ўвосень ураджай і кожны дзень

да поўначы вялі спрэчкі, як жыць далей — комунаю ці паасобку. Як чалавек пісьменны, я прымаў чынны ўдзел у перапісе маёмасці, з вялікай цікавасцю сачыў за спрэчкамі — мне вельмі хацелася паглядзець, як людзі будуць жыць комунаю.

Вярнуўся я зноў на вучобу, у трэці клас Уздзенскай школы другой ступені, толькі ўвосень 1921 года. Неўзабаве школу перайменавалі ў сямігодку, якую я і скончыў у 1923 годзе. Выкладанне ў школе вялося цяпер на беларускай мове. Я да гэтага быў ужо некалькі падрыхтаваны. Яшчэ ў 1918 г. я запісаў ад нашага вясковага настаўніка некалькі беларускіх вершаў, сярод якіх, як пасля высветлілася, было і пару вершаў Я. Купалы. Затым мне трапіліся «Песні жальбы» і зборнік аповяданняў (здаецца, «Родныя з'явы») Я. Коласа і «Шляхам жыцця» Я. Купалы. Спачатку я быў здзіўлены тым, што, аказваецца, кнігі пішуць і на той мове, на якой гавораць у нас у вёсцы, а затым быў ашаламлены характам і блізкамі, роднымі мне вобразамі гэтых кніг. Я чытаў іх па некалькі разоў — чытаў сам сабе, чытаў сваім дамашнім, чытаў суседзям...

Зразумела, што і ў сямігодцы беларуская літаратура стала маім любімым прадметам. Тым больш, што ў нашай сямігодцы было пэўнае літаратурнае асяроддзе. Некаторыя выкладчыкі школы пісалі вершы і аповяданні і знаёмілі з імі сваіх вучняў. Тут напісаў свой першы верш і П. Трус, які, калі я быў у шостым класе, канчаў ужо сямігодку. Трэба сказаць, што гэтай цікавасцю да літаратурнай творчасці наша школа ў значнай ступені была

абавязана нашаму земляку К. Крапіве, папулярнасць якога была надзвычайная. Гэтым, мне думаецца, у пэўнай ступені тлумачыцца і той факт, што наш Уздзенскі раён даў беларускай літаратуры каля дзесятка пісьменнікаў. Прынамсі, першы верш П. Труса, які ён мне тады чытаў, быў напісаны пад уплывам К. Крапівы і называўся, як і адзін з вершаў нашага сатырыка, «Грышча».

Услед за П. Трусам пачаў прабаваць свае сілы ў літаратуры і я. Заахвочваў мяне да гэтага і той факт, што мае колішнія аднакласнікі А. Якімовіч і П. Трус, якія вучыліся цяпер у Мінскім беларускім педтэхнікуме, ужо друкаваліся і неўзабаве сталі членамі літаратурнага аб'яднання «Маладняк». А я, тым часам, змяшчаў свае вершы ў нашым школьным часопісе «Вір», быў старшынёй вучнёўскага камітэта, выступаў на сходах і на мітынгх.

Перад заканчэннем мной сямігодкі нашу школу наведаў адзін з адказных работнікаў наркамасветы. Ад імя вучняў я выступаў перад ім на сходзе, чытаў свае вершы і быў прадстаўлены высокай асобе як «паэт і самы здольны вучань». Прадстаўнік паабяцаў па клапаціцца аб маёй далейшай вучобе.

Пасля выпускных экзаменаў я пяхком пайшоў за сто кілометраў у павятовы горад Чэрвень атрымаць пасведчанне аб сканчэнні сямігодкі. З гэтым пасведчаннем, у суправаджэнні аднаго з настаўнікаў, я паехаў у Мінск паступаць у Беларускі ўніверсітэт. Але мае добразычлівыя педагогі значна пераацанілі мае здольнасці і мае веды: на экзаменах па грамадазнаўству я сяк-так атрымаў «зда-

вальняюча», а на матэматыцы праваліўся на-
шчэнт: у мяне папыталі пра біном Н'ютона,
а я ніколі і не чуў, што гэта такое.

Параіўшыся з настаўнікам, я падаў даку-
менты на агульна-адукацыйныя курсы. Але
курсы былі платныя, і тут у справу ўмяшаўся
бацька і катэгарычна заявіў, што я застаюся
дома. Здаецца, што пасля гэтага ў маіх вер-
шах упершыню пачалі з'яўляцца некаторыя
ноткі смутку. На шчасце, вершы нідзе не дру-
каваліся, калі не лічыць школьнага часопіса
«Вір», з якім я не парываў сувязі і пасля скан-
чэння сямігодкі.

У 1923 годзе мяне выбралі сакратаром
сельсовета. Прызнаюся, я сам быў задаволены
гэтым, але мае бацькі паглядзелі на справу
іначай. «Не будзеш! — сказала маці. — Чаму
гэта як якая селавая справа, дык абавязкова
на Глебкаў. Няхай граматыныя па чарзе сакра-
тараць. Дойдзе чарга да нас — тады і адзья-
журым». Але ў справу ўмяшаўся прадстаўнік
раённага бюро КПБ, які праводзіў перавыба-
ры, і пачаў пераконваць, што я самы адука-
ваны чалавек у вёсцы — першы за ўсю гісто-
рыю сяла скончыў сямігодку. Маці гэта спа-
дабалася, і справа была ўладжана.

Старшынёй нашага сельсовета пры маім
сакратарстве быў малапісьменны, але разум-
ны чалавек. Пры ім я прайшоў першую школу
грамадскай работы. Мы з дапамогай настаў-
ніка і комсамольцаў з суседняй вёскі ставілі
спектаклі, праводзілі культурна-асветныя ве-
чары, выпускалі газету. З другога боку, у час
майго сакратарства я глыбей пазнаў і цёмныя
бакі аднаасобніцкага сялянскага жыцця: ра-

зам з старшынёй я прысутнічаў пры дзяліцбе і разводах, пры спрэчках і бойках за перакосаную ці перавораную мяжу, пры ўсіх тых сумных выпадках, калі наверх выварочваўца ўсе злыдні жыцця.

У 1924 г. я паступіў у Мінскі беларускі педагагічны тэхнікум. У тых гады ў ім кіпела літаратурнае жыццё. Сярод выкладчыкаў тэхнікума быў народны паэт Я. Колас. У тэхнікуме вучыліся П. Трус, А. Якімовіч, М. Лужанін, А. Александровіч, С. Дарожны, З. Бандарына і многія іншыя маладыя беларускія пісьменнікі. Тэхнікум часта наведвалі і выступалі перад студэнтамі К. Крапіва, К. Чорны. Пры тэхнікуме працавала літаратурная студыя «Маладняка». Якуб Колас часта на вечарах і на лекцыях чытаў студэнтам свае новыя творы, і пад уплывам яго творчасці фармаваліся многія маладыя пісьменнікі.

Дзякуючы маім землякам П. Трусам і А. Якімовічу, імёны якіх ужо былі вядомы ў беларускай літаратуры, я хутка і сам уключыўся ў літаратурнае жыццё. У 1925 г. былі надрукаваны мае першыя вершы, і ў тым-жа годзе я ўступіў у літаратурнае аб'яднанне «Маладняк». З пісьменнікаў — маіх літаратурных равеснікаў я найбольш блізка сышоўся з П. Трусам і М. Лужаніным. Мы разам працавалі ў насценнай газеце і пад псеўданімам «Шаўцы» шмат пісалі калектыўна для вуснай сатырычнай газеты тэхнікума. У час летніх канікул пяшком рабілі падарожжы па нашых родных мясцінах. Атрымліваючы поўстыпендыі (7 р. 50 к.) жылі мы небагата, і П. Трус часта дапамагаў нам матэрыяльна, паколькі

ён часцей друкаваўся і, апрача таго, працаваў ужо ў рэдакцыі часопіса «Маладняк».

У тэхнікуме часта наладжваліся літаратурныя дыскусіі. Помніцца, што асабліва гарачыя спрэчкі выклікала аповесць Я. Коласа «У палескай глушы» і яе галоўны герой Лабановіч. Нельга сказаць, што ў нас у той час былі ўжо цвёрдыя літаратурныя погляды. Мы захапляліся А. Блокам і С. Есеніным. Стараліся разгадаць В. Маякоўскага, але пачалі разумець яго паэзію толькі пасля таго, як паслухалі ў Мінску яго самога. Аднак пры ўсім гэтым фармалістычнае «наватарства» многіх маладнякоўцаў нас не задавальняла, хоць часамі і мы самі пераймалі яго. Не падабаліся нам, маладым, і выступленні некаторых маладнякоўцаў супраць старэйшага пакалення пісьменнікаў пад развязнымі лозунгамі: «У рожкі са старымі» і «З гарматы па вераб'ях».

Думаю, што ў гэтым у значнай ступені таілася і тое незадавальненне работай «Маладняка», у выніку якога арганізацыя пачала рассыпацца. Вясной 1926 г. з групай пісьменнікаў выйшаў з «Маладняка» і я. За маімі плячыма быў год літаратурнага стажу. У літаратуры, як і ва ўсім жыцці, ішла жорсткая класавая барацьба. Асабліва актывізаваліся беларускія буржуазныя нацыяналісты. Нявобразнаму маладому пісьменніку разабрацца ва ўсёй складанасці гэтай барацьбы было нялёгка. А хацелася тварыць літаратуру, **патрэбную** народу, і літаратуру **сапраўдную**. Змаганне за такую літаратуру дэкларавала ў заяве аб сваёй платформе новае літаратурнае аб'яднанне «Узвышша», і я ў 1927 годзе стаў яго членам.

Некаторыя лідэры «Узвышша» ў сваёй далайшай практыцы адракліся ад гэтай дэкларацыі. Але ў арганізацыі былі такія пісьменнікі, як К. Крапіва, К. Чорны, З. Бядуля, якія ў сваёй творчасці ніколі не парывалі з народам і станавіліся на шлях сацыялістычнага рэалізма. У асяроддзі іх выкрышталізоўваўся і мужнеў і мой паэтычны голас.

Фармаванню маіх літаратурных поглядаў значна спрыяла навучанне ў Беларускам дзяржаўным універсітэце, у які я перавёўся з педтэхнікума ў 1927 г. Там я больш глыбока пазнаёміўся з класічнай рускай і замежнай літаратурай, з агульнай гісторыяй, з асновамі марксізма-ленінізма. Для мяне з кожным годам усё больш яснымі станавіліся мае літаратурныя шляхі і задачы. У канцы 1930 г. я скончыў універсітэт і стаў працаваць у газеце «Калгаснік Беларусі». Па камандзіроўках рэдакцыі я часта выязджаў у вёскі, дзе праходзіла тады калектывізацыя. Перад маімі вачыма на ўсю шырыню разгортвалася і дзейнічала пераўтваральная сіла Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. І, можа, тады ў мяне ўпершыню зарадзілася думка аб велічнай тэме Кастрычніка. У выніку гэтага з'явіліся паэмы «У тых дні» і «Мужнасць», п'есы «Святло з Усходу» і «Над Бярозай-ракой», якія складаюць часткі задуманых мной двух трылогій.

Расказваючы падрабязна аб усім пададзеным вышэй, мне хацелася адзначыць тых жыццёвых ўражанні, гістарычныя падзеі і сацыяльнае асяроддзе, якія, як мне здаецца, пакінулі пэўны след у маёй біяграфіі і так ці іна-

чай прычыніліся да фармавання маіх літаратурных поглядаў. Рашаючае значэнне ў гэтай справе мела, безумоўна, барацьба нашай партыі за літаратуру соцыялістычнага рэалізму. Пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Савецкага Саюза партыйная арганізацыя Беларусі штодзённа вяла клопатлівую работу па выхаванню літаратурных кадраў; яна цярпліва папраўляла нашы памылкі, нястомна змагалася за кансалідацыю літаратурных сіл рэспублікі. У гэтых умовах разгортваліся мае творчыя пошукі, сталелі мае погляды. І калі быў створаны Саюз савецкіх пісьменнікаў, я адчуў, «што надыхла і наша сталасць з трывогамі суровых дум» — прыйшла пара адказнасці не толькі за сваю творчасць, а і за ўсю літаратуру.

З часу ўтварэння Саюза савецкіх пісьменнікаў пачалося цеснае і дружнае супрацоўніцтва беларускіх літаратараў старога і маладога пакалення. Актыўны ўдзел Я. Купалы і Я. Коласа ў рабоце адзінай літаратурнай арганізацыі прынес вялікую карысць далейшаму развіццю творчасці многіх пісьменнікаў, у тым ліку і маёй. З гэтага часу я часта стаў бываць у Я. Купалы і Я. Коласа і ў іх дома, чытаў ім часамі свае новыя вершы. Я. Купала ўважліва выслухоўваў іх, рабіў нямногаслоўныя, але заўсёды трапныя заўвагі, хутчэй нават не пра дадзеныя вершы, а пра тое, аб чым-бы варта было напісаць і як-бы трэба было гэта зрабіць. Я Колас аналізаваў, звычайна, твор больш падрабязна, звяртаючы ўвагу нават на дробязі. Гэтыя, хоць і не частыя, але вельмі павучальныя «кансультацыі»

з выдатнымі майстрамі паэзіі, размовы з імі, умудронымі вялікім жыццёвым вопытам, абачачалі мяне духоўна, развівалі пачуццё адказнасці за твор, за кожнае напісанае табой слова. Асабліва мне, як паэту, шмат дала сумесная праца з Я. Купалам і Я. Коласам над калектыўнымі творамі, а таксама над перакладамі з А. Пушкіна, М. Лермантава, Т. Шэўчэнкі і інш.

З пісьменнікаў майго пакалення я асабліва цесна пасябраваў у трыццатыя гады з К. Чорным, К. Крапівой і П. Броўкам. К. Чорны і К. Крапіва былі маімі старэйшымі дарадчыкамі яшчэ на першых парах маёй літаратурнай дзейнасці. З П. Броўкам я пазнаёміўся крыху пазней, здаецца ў 1928 г., у час нашага навучання ва ўніверсітэце, а праз некалькі гадоў мы сталі сябрамі — разам ездзілі ў калгасы і ў чырвонаармейскія часці, разам выступалі на літаратурных вечарах, разам праводзілі летні адпачынак, разам пісалі нават некаторыя творы. А ў час прабывання ў Мінску мы часта збіраліся вечарамі і ўчатырох дзяліліся сваімі творчымі планамі, слухалі дасціпныя эпіграмы К. Крапівы, цешыліся з вясёлых расказаў К. Чорнага аб яго земляках, гаварылі аб літаратуры і мастацтве, спрачаліся аб сваіх і чужых творах. Само сабой увайшло ўжо было нейк у традыцыю, што кожны з нас чытаў новы твор перш за ўсё ў гэтым вузкім гуртку. Крытыка была таварыская, але глыбока прыწყывая, і мне асабіста яна шмат дапамагала ў маёй літаратурнай рабоце. З асаблівай удзячнасцю я павінен адзначыць парады і заўвагі К. Чорнага. Ён не толькі тонка падмячаў тое, што ёсць і чаго няма ў творы, але ўмеў

паказаць, канкрэтызаваць і развіць і тое што ў ім магло і павінна-б было быць. У гэтым сэнсе на яго быў падобны і Э. Самуїлэнак, размовы з якім таксама заўсёды акрылялі творчую фантазію.

У трыццатыя гады значна пачалі пашырацца і творчыя сувязі беларускіх пісьменнікаў з рускімі і ўкраінскімі. Ужо тады я пазнаёміўся з Н. Огнёвым, В. Гусевым, Ф. Гладковым, В. Бахмецевым, А. Сурковым, М. Рыльскім, В. Сасюрам і многімі іншымі паэтамі і пісьменнікамі. З кожным годам гэтыя сувязі развіваліся і мацнелі, а ў дні Вялікай Айчыннай вайны перайшлі ў самыя шчырыя брацкія адносіны. У час вайны працаваў спачатку на Заходнім фронце ў рэдакцыі газеты «За Совецкую Беларусь», затым на Калінінскім фронце ў рэдакцыі «За свабодную Беларусь». Там былі дружныя таварыскія калектывы літаратараў. На Калінінскім фронце наш рэдакцыйны калектыв ўзначальваў І. Гурскі. У склад яго ўваходзілі П. Панчанка і А. Кучар. Рускія і ўкраінскія пісьменнікі былі частымі гасцямі ў нашых рэдакцыях, а мы — у іх. Часта мы сустракаліся ў той час з рускімі пісьменнікамі і з пісьменнікамі іншых народаў Савецкага Саюза і ў Маскве. Вяліся гарачыя сяброўскія спрэчкі аб савецкай літаратуры, аб далейшых шляхах яе развіцця, прычым нашы размовы грунтаваліся ўжо на гісторыі і практыцы не адной якой-небудзь літаратуры, а многіх літаратур брацкіх народаў. Усё гэта, безумоўна, значна пашырала мае гарызонты і абагачала мой літаратурны вопыт.

На Калінінскім фронце ў лістападзе 1942 г. я быў прыняты ў члены Комуністычнай партыі Савецкага Саюза. Гэта была найвялікшая падзея ў маім жыцці. Я абяцаў апраўдаць высокае званне члена ленінскай партыі новымі творамі пра майго гераічнага сучасніка-будаўніка і воіна, змагара за камунізм. Нажаль, гэтае абяцанне яшчэ далёка не здзейснена. У канцы 1942 г. я быў адкліканы з Калінінскага фронту ў распараджэнне ЦК КПБ. Некаторы час працаваў у Маскве — спачатку рэдактарам, а потым галоўным рэдактарам Беларускага дзяржаўнага выдавецтва. Поруч з гэтым у 1944 годзе мне даручылі кіраваць работай па складанню «Руска-беларускага слоўніка». Слоўнік гэты, як вядома, выйшаў з друку ў 1953 г., але я і да гэтага часу працую ў Інстытуце мовазнаўства Акадэміі навук БССР. Трэба сказаць, што для пісьменніка мовазнаўчая работа і цікавая і карысная. На гэтай рабоце перада мною раскрыліся велізарнейшыя моўныя багаці нашага народа, яшчэ далёка і далёка не выкарыстаныя нашымі пісьменнікамі. Я ўбачыў таксама, як яшчэ шмат трэба нам зрабіць у справе нармалізацыі беларускай літаратурнай мовы. Гэтыя праблемы мяне хвалююць, а праца над іх вырашэннем цікавіць і захапляе. Але ўсё гэта і адрывае ад творчай літаратурнай работы.

За пасляваенны час я напісаў няшмат: некалькі дзесяткаў вершаў, опернае лібрэта «Андрэй Касцюка», вершаваную п'есу «Святло з Усходу» і рад літаратурна-крытычных і публіцыстычных артыкулаў. Цяпер я працую над новай п'есай аб людзях калгаснай вёскі, аб іх

узаемаадносінах у працы і ў побыце, аб іх поглядах на мараль. У бліжэйшыя гады мне хочацца перапрацаваць лібрэта «Андрэй Касценья» ў паэму і закончыць задуманыя мной дзве трылогіі: драматычную — аб устанаўленні савецкай улады ў Беларусі і ліра-эпічную — аб перамозе соцыялізма ў СССР. З першай трылогіі напісаны ўжо дзве часткі: «Святло з Усходу» (аб Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі) і «Над Бярозай-ракой» (аб змаганні беларускага народа супроць белапольскай акупацыі). Трэцяя, сярэдняя, частка гэтай трылогіі будзе прысвечана барацьбе з нямецкімі акупантамі і стварэнню БССР. З другой трылогіі напісаны таксама дзве крайнія часткі — першая («У тых дні») і трэцяя («Мужнасць»). У другой частцы, якую я маю намер напісаць, мне хочацца прыгадаць барацьбу савецкага народа на франтах грамадзянскай вайны.

Калі-ж гаварыць аб маіх творчых планах на далейшыя гады, дык я павінен вярнуцца зноў да таго, з чаго пачаў сваю аўтабіяграфію. Значная большасць сучасных беларускіх пісьменнікаў нарадзілася і вырасла ў вёсцы. Яны нядрэнна ведаюць яе быт і людзей, і ў нашай літаратуры нямала добрых твораў і аб дарэвалюцыйнай вёсцы і аб сучаснай. Але за гады савецкай улады аблічча нашай краіны карэнным чынам змянілася. Беларусь стала індустрыяльна-калгаснай. Вырас вялікі рабочы клас. І калі наша літаратура прэтэндуе (а яна павінна прэтэндаваць на гэта!) даць сумай сваіх твораў мастацкую гісторыю беларускага народа, дык яна не можа абмінуць рабочую тэматыку, іначэй гэта гісторыя будзе аднаба-

ковай, а значыць — і няправільнай. Паказаць у мастацкай літаратуры працоўны гераізм рабочага класа Беларусі — задача вялікай гістарычнай важнасці. І ў вырашэнні гэтай задачы мне хочацца ў недалёкім будучым таксама прыняць удзел.

ПЯТРО ГЛЕБКА

12 студзеня 1956 г.

Мінск

*«Няхай жыццё мой сціплы верш
Густымі сокамі напоіць,
Няхай у стройным тканні жыл
Жывая кроў людзей заб'еца, —
Тады ён толькі будзе жыць
І хваляваць людскія сэрцы».*

Пятро Глебка¹.

КНІГІ ПЯТРА ГЛЕБКІ

1. Шыпшына. Лірыка. Мінск, «Узвышша», 1927. 80 стар. 2 000 экз. 50 к.

Першая кніга паэта, змяшчае вершы 1925—1927 гг.

1-а. Урачыстыя дні. Паэмы і вершы. Мінск, Бел. дзярж. выд-ва, 1930. 61 стар. 2 000 экз. 75 к.

Змест: На спатканні гадоў (1928). Крывая нядзеля (1929). Песні жалобы (1928). Герой і партызанка (1928). Сон у першамайскую ноч (1927). У падарожжы (1928). XII з'езд КП(б) Б (1929).

2. Арка над акіянам. Паэма. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1932. 111 стар. 3 000 экз. 1 р. 25 к.

3. Хада падзей. Паэмы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1932. 131 стар. 2 000 экз. 2 р. 40 к.

Змест: Крывая нядзеля (1929). У дарогу (1928). Трывожны сігнал (1929). Хада падзей (1929).

¹ П. Глебка. Карменсіта. Паэма. У кн.: «Выбраныя творы». Мінск, 1952, стар. 473—474.

Героіка нашых дзён
(1931). Эма (1931).
Песні жалобы (1928).

4. Арлянка.

Паэма. Мінск,
Дзярж. выд-ва
БССР, 1932. 120
стар. 2 500 экз. 2 р.
70 к., перапл. 30 к.

5. Чатыры вятры.

Вершы. Мінск,
Дзярж. выд-ва
БССР, 1935. 207
стар. 4 000 экз.
6 р. 25 к., перапл.
75 к.

У зборніку змес-
шчаны вершы 1929—
1934 гг. і паэмы:
Першая кніга П. Глебкі. 1927 .
«Песні мінулай вайны» (1933), «Дваццаты год»
(1933), «Ноч у вайсковых лагерах» (1932), «Апошняя
стрэча» (1933), «Мужнасць» (1934), «Пра вясну і рэво-
люцыю» (1932), «Кара» (1933), «Карменсіта» (1933).

6. Мужнасць. Выбраныя вершы. Мінск,
Дзярж. выд-ва БССР, 1938. 144 стар. 6 000 экз.
5 р. 50 к.

Выбраныя вершы 1929—1937 гг. і паэмы: «Муж-
насць» (1934), «Ноч у вайсковых лагерах» (1932),
«Апошняя стрэча» (1933), «Песні мінулай вайны»
(1933), «Пра вясну і рэвалюцыю» (1932)¹, «Кара»
(1933).

7. Пад небам бацькаўшчыны. Выбраныя
творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1947.

¹ Паэма датавана ў кнізе 1936 годам.

535 стар. (Выбраныя творы беларускай савецкай літаратуры. 1917—1947). 8 000 экз. 10 р., перапл. 50 к.

Адзін з найбольш поўных збораў выбраных твораў Пятра Глебкі. Вершы і паэмы змешчаны ў ім у храналагічных цыклах: 1925—1930; 1931—1936; 1936—1940; 1941—1945. З паэм у цыклы ўвайшлі: «Матчыны казкі» (1928), «У дарогу» (1928), «Хада падзей» (1929), «Тры вожны сігнал» (1929), урыўкі з паэм «Арлянка» (1930), «Арка над акіянам» (1929), «Ноч у вайсковых лагерах» (1932), «Апошняя стрэча» (1933), «Кара» (1933), «Пра вясну і рэвалюцыю» (1932)¹ і «Эма» (1931). У асобным раздзеле «Сцяг перамогі» змешчаны паэмы «У тыя дні» (1937) і «Мужнасць» (1934). Заклучае кнігу драматычная паэма «Над Бярозай-ракой» (1939).

Перад тэкстам твораў змешчаны заўвагі ад аўтара, у якіх Пятро Глебка характарызуе данае выданне. У гэтай кнізе сабраны найбольш характэрныя творы, напісаныя мною на працягу дваццаці год. Не ўсе яны роўныя па сваёй актуальнасці і мастацкай каштоўнасці. Я палічыў патрэбным змясціць тут і менш вартыя з іх дзеля таго, каб даць чытачу поўнае ўяўленне аб маёй творчасці. З гэтых меркаванняў я не мяняў у творах нічога, што магло-б перайначыць іх змест ці думку. Я ўнёс толькі сям-там стылістычныя папраўкі і ў першую чаргу тады, калі гэтага вымагаў сучасны правапіс» (П. Глебкі).

Уступны артыкул аб літаратурнай дзейнасці Пятра Глебкі напісан М. Клімковічам. У канцы кнігі змешчана бібліяграфія даваенных выданняў твораў П. Глебкі.

8. Нашай славы зара. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, рэдакцыя дзіцячай літаратуры, 1947. 352 стар. (Школьная б-ка). 10 000 экз. 4 р. 50 к.

Зборнік выбраных твораў паэта, разлічаны на школьнікаў старэйшых класаў. Вершы і паэмы паэта 1927—1945 гг. змешчаны ў ім у тэматычных цыклах: «Нашай славы зара»; «На нівах калгасных»; «Пра вяс-

¹ Паэма датавана ў кнізе 1936 годам.

ну і рэвалюцыю»; «Чырвонай Арміі парад»; «Дарогамі вайны». Завяршаюць кнігу паэмы «У ця дні» (1937) і «Мужнасць» (1934), змешчаныя асобна.

Кніга адкрываецца ўводным артыкулам паэта Петруся Броўкі «Творчасць Пятра Глебкі».

9. Размова аб шчасці. Вершы. Мінск Дзярж. выд-ва БССР, рэдакцыя дзіцячай літаратуры, 1948. 72 стар. 4 000 экз. 3 р.

Выбраныя вершы 1936—1948 гадоў. Выданне разлічана на дзяцей старэйшага ўзросту.

10. Пад сцягам перамог. Выбраныя вершы і паэмы. Мінск, Вуч.- пед. выд-ва БССР, 1952. 223 стар. (Школьная б-ка). 25 000 экз. 3 р. 35 к.

Выбраныя вершы 1930—1951 гг., выдадзеныя для дзяцей сярэдняга і старэйшага ўзросту, змешчаны тэматычнымі цыкламі: «Слава Кастрычніку»; «У бітвах і паходах»; «На мірных прасторах». Раздзел паэм складаюць эпічныя творы «У ця дні» (1937) і «Мужнасць» (1934).

Короткая прадмова да кнігі характарызуе жыццёвы і творчы шлях паэта.

11. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1952. 663 стар. 10 000 экз. 13 р. 60 к.

Найбольш новае выданне твораў Пятра Глебкі змяшчае выбраныя вершы і паэмы 1925—1951 гадоў. Вершы паэта змешчаны ў храналагічным парадку. Паэмы складаюць асобны раздзел. (Паэмы «У ця дні», 1937, «Мужнасць», 1934; «Матчыны казкі», 1928; «У дарогу», 1928; «Трывожны сігнал», 1929; «Хада падзей», 1929; урыўкі з паэм «Арка над акіянам» і «Арлянка»; «Эма», 1931; «Ноч у вайсковых лагерах», 1932; «Апошняя стрэча», 1933; «Карменсіта», 1933; «Пра вясну і рэвалюцыю», 1932¹; драматычная паэма «Над Бярозай-ракой», 1939).

¹ Паэма датавана ў кнізе 1936 годам.

*«Пад любоўю брацкай палымнай
Растаюць глыбокія снягі,
А на слову дружбы — паслухмяна
Уваходзяць рэкі ў берагі».*

Пятро Глебка¹.

ТВОРЫ П. ГЛЕБКІ

У ПЕРАКЛАДЗЕ НА РУСКУЮ МОВУ

12. **Под небом Родины.** Стихи и поэмы. Перев. с белорусского. М., «Советский писатель», 1950. 198 стр. 10 000 экз. 5 р. 50 к.

Выбраныя вершы 1927—1948 гг. аб'яднаны ў цыклы «На мирных просторах» і «На ратном поле». Паэмы «В те дни», «Мужество», «Про весну и революцию», «Письмо брату» і «Партизаны» складаюць асобны раздзел кнігі.

Уступны артыкул да зборніка напісаны паэтам Петрусём Броўкам.

13. **Под знаменем побед.** Стихи и поэмы. Авториз. перев. с белорусского. Минск, Госиздат БССР, 1952. 142 стр. 4 000 экз. 3 р. 35 к.

Зборнік выбраных твораў паэта 1933—1951 гг., прысвечаных Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Прадмова да кнігі напісана народным паэтам БССР Якубам Коласам.

Творы Пятра Глебкі змешчаны таксама ў анталогіях і зборніках беларускай паэзіі і драматургіі.

¹ П. Глебка. Госці. Верш. Часоп. «Беларусь», 1955, № 7, стар. 20.

14. Антология белорусской поэзии. Под ред Н. Брауна, П. Бровки, П. Глебки, Я. Коласа А. Прокофьева. Л., Газетно-журнальное і книжное изд-во, 1948, стр. 291—324.

15. Антология белорусской поэзии. Под редакцией А. Твардовского, Т. Горбунова Н. Брауна, Б. Ирнина. М., Гослитиздат, 1952 стр. 179—201.

16. Белорусская драматургия. Т. I. Редакционная коллегия: К. Крапива, А. Прокофьев, Б. Чирсков. Составит.: П. С. Кобзаревский Л.-М., «Искусство», 1949, стр. 193—350.

Некаторыя вершы П. Глебкі перакладзены на рад іншых моў народаў СССР і замежжы мовы і змешчаны ў анталогіях беларускай паэзіі, выдадзеных у Кіеве, Вільнюсе, Празе, а таксама ў перыядычным друку.

*«Якой цудоўнай дабраты народ!
Калі палюбіць ён каго душой,
Аддасць яму і кроў сваю і сэрца».*

Пятро Глебка¹.

АРТЫКУЛЫ П. ГЛЕБКІ

1927

17. Агляд вершаў, надасланых у рэдакцыю «Чырвонага сейбіта». Часоп. «Чырвоны сейбіт», 1927, № 18—19, стар. 24—26; № 20—21, стар. 24—26.

1930

17-а. За выяўленне маладых сіл. Часоп. «Узвышша», 1930, № 7, стар. 65—71.

1931

17-б. Нацдэмаўшчына, замаскаваная марксісцкай фразай. Часоп. «Узвышша», 1931, № 2, стар. 110—124.

17-в. Нататкі пра творчасць Максіма Лужыніна. Часоп. «Узвышша», 1931, № 10, стар. 107—142.

17-г. Супярэчлівая натура (нарыс). Часоп. «Беларуская работніца і сялянка», 1931, № 17, стар. 16—17.

¹ П. Глебка. Над Бярозай-ракой. Драматычная паэма. У кн.: «Выбраныя творы». Мінск, 1952, стар. 643.

1932

17-д. (Рэцэнзія на кнігу: М. Лужанін. «Галасуе вясна за вясну». Мінск, 1931). Часоп. «Кніга-масам», 1932, № 2—3, стар. 31—32.

1933

18. **Думкі пра нашу паэзію.** Газ. «Літаратура і мастацтва» № 17 за 1933 г.

18-а. **Праца над словам.** Часоп. «Заклік» 1933, № 2, стар. 83—89.

1934

19. **Путь к большой поэзии.** «Литературная газета» № 72 за 1934 г.

20. **На з'ездзе** (аб першым Усесаюзным з'ездзе пісьменнікаў). Газ. «Літаратура і мастацтва» № 50 за 1934 г.

✓ 21. **Маладая паэзія.** У кн.: «Ударнікі» Альманах трэці. Мінск, ДВБ, 1934, стар. 93—101.

21-а. **У пошуках праўды і выдумкі** (аб творчасці А. Куляшова). Часопіс «Полымя рэвалюцыі», 1935, № 1, стар. 111—128.

1936

22. **За ідэйную глыбіню ў нашай творчасці** (прамова на сходзе пісьменнікаў). Газ. «Літаратура і мастацтва» № 22 за 1936 г.

1937

23. **Авалодаць большэвізмам, зжыць абывацельскае міралюбства** (прамова на сходзе

пісьменнікаў). Газ. «Літаратура і мастацтва»
№ 18 за 1937 г.

1938

24. Дзве паэмы двух розных кірункаў. Газ.
«Літаратура і мастацтва» № 12 за 1938 г.

1939

25. Змітрок Бядуля. Газ. «Літаратура і
мастацтва» за 11 снежня 1939 г.

1940

26. Аб нашай паэзіі і аб новых вершах
Петруся Броўкі. Газ. «Літаратура і мастацтва»
за 17 жніўня 1940 г.

26-а. Адам Міцкевіч. Часоп. «Полымя»,
1940, № 11, стар. 112—125.

27. Прастата і сіла (аб новых вершах
Янкі Купалы). Газ. «Чырвоная змена» за 8 сне-
жня 1940 г.

1942

28. Краса зямлі. Газ. «За свабодную Бела-
русь» № 105 за 9 красавіка 1942 г.

29. Фальшывыя «культурнікі». Газ. «За
свабодную Беларусь» № 120 за 9 чэрвеня
1942 г.

1943

30. Дрыжаць акупанты і іх паслугачы. Газ.
«Советская Беларусь» за 16 чэрвеня 1943 г.

31. Конец палача. Газ. «Известия» за
24 студзеня 1943 г.

32. **Жизнь и легенда** (белорусская поэзия периода Великой Отечественной войны). Газ. «Литература и искусство» за 25 сентября 1943 г.

33. **Мстить**. Газ. «Красный флот» за 2 октября 1943 г.

1944

34. **Новагодні падарунак**. Фельетон. Газ. «Советская Беларусь» за 1 студзеня 1944 г.

35. **Мінск**. Нарыс. Газ. «Советская Беларусь» за 4 ліпеня 1944 г.

1945

36. **Пафос созидания** (беседа о белорусской литературе)¹. «Литературная газета» за 10 марта 1945 г.

37. **Паэзія барацьбы і перамогі** (беларуская паэзія перыяду Айчынай вайны і перамогі). «Литературная газета» за 10 мая 1945 г. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 2 ліпеня 1945 г. У кн.: Матэрыялы сесіі Акадэміі навук БССР 1945 г. па аддзяленню грамадскіх навук. Мінск, выд. АН БССР, 1948, стар. 45—50.

38. **Мастацкая літаратура Заходняй Беларусі**. Часоп. «Полымя», 1945, № 9, стар. 97—122.

39. **Аб прынцыповасці** (пра газ. «Літаратура і мастацтва»). Газ. «Звязда» за 30 лістапада 1945 г.

¹ Гутарка П. Глебкі і А. Куляшова.

40. Адам Міцкевіч (да 90-годдзя з дня смерці). Газ «Літаратура і мастацтва» за 2 снежня 1945 г.

1946

41. Мая праца і планы. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 16 сакавіка 1946 г.

43. Аб мове Янкі Купалы. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 10 жніўня 1946 г.

44. Слова да народнага паэта (Якуба Коласа). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 30 кастрычніка 1946 г.

45. Пясняр пафасу народнай барацьбы (народны паэт Якуб Колас). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 6 лістапада 1946 г.

1947

46. Кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР Міхась Ціханавіч Лынькоў. Часоп. «Полымя», 1947, № 1, стар. 8—10.

47. Белградскія ўражанні. Часоп. «Беларусь», 1947, № 1, стар. 5.

48. Якуб Колас. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 1 лютага 1947 г.

49. З белградскіх нататак (удзельніка Усеславянскага кангрэсу). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 5 красавіка 1947 г.

50. Падарожныя нататкі (па Югаславіі). Часоп. «Полымя», 1947, № 5, стар. 70—87.

51. Наша сіла — еднасць (артыкул удзельніка Усеславянскага кангрэсу ў Белградзе). Газ. «Звязда» за 3 чэрвеня 1947 г.

52. Лауреат Сталинской премии Петрус Бровка. Газ. «Советская Белоруссия» за 8 июня 1947 г.

52-а. «Літаратура і мастацтва» (к 15-летня газеты). «Литературная газета» за 19 июля 1947 г.

53. Совецкі патрыятызм у творчасці П. Броўкі. Часоп. «Беларусь», 1947, № 8 стар. 5—7.

54. Итог великих преобразований (социалистическое строительство БССР). Газ. «Известия» за 8 октября 1947 г.

55. Народны паэт Беларусі (да 65-годдзя з дня нараджэння Якуба Коласа). Газ. «Звязда» за 4 лістапада 1947 г.

56. Беларуская савецкая літаратура (да 30-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі). Газ. «Звязда» за 6 лістапада 1947 г.

57. Пад неўміручым сонцам (да дня Канстытуцыі). Газ. «Звязда» за 5 снежня 1947 г.

58. Гістарычныя творы М. Клімковіча (уступны артыкул). У кн.: М. Клімковіч. Драматычныя паэмы. Мінск, 1947, стар. 3—12.

1948

59. Наша гордость и слава (о советских людях в день выборов в местные Советы депутатов трудящихся БССР). Газ. «Советская Белоруссия» за 11 января 1948 г.

60. Няспынна ісці наперад (з выступлення на рэспубліканскім сходзе пісьменнікаў БССР)

Газ. «Літаратура і мастацтва» за 20 сакавіка
1948 г.

61. **Наша вясна** (да дня 1 Мая). Газ. «Со-
вецкі селянін» за 1 Мая 1948 г.

62. **За трыццаць год** (аб беларускай савец-
кай літаратуры). Газ. «Літаратура і мастацтва»
за 25 снежня 1948 г.

1949

64. **Поэма народнай борьбы** (о поэме Яку-
ба Коласа «Хата рыбака»). Журн. «Знамя»,
1949, № 1, стар. 181—183.

65. **Праблема навуковай работы над пера-
кладным руска-беларускім слоўнікам**. У кн.:
Матэрыялы юбілейнай сесіі Акадэміі навук
БССР. Студзень, 1949 год. Мінск, выд-ва АН
БССР, 1950, стар. 92—101.

66. **Гонар і сумленне народа** (аб XIX з'ездзе
КПБ). Газ. «Звязда» за 15 лютага 1949 г.

67. **Поспехі беларускай літаратуры** (да дэ-
кады беларускай літаратуры ў Маскве). Часоп.
«Беларусь», 1949, № 3, стар. 11—13.

68. **Он вошел в нашу жизнь** (влияние Пуш-
кина на белорусскую литературу). Газ. «Изве-
стия» за 2 июня 1949 г.

69. **Вялікі паэт вялікага народа** (да 150-
годдзя з дня нараджэння А. С. Пушкіна). Газ.
«Літаратура і мастацтва» за 4 чэрвеня 1949 г.

70. **Могучие традиции** (о влиянии произве-

дений А. С. Пушкина на творчество белорусских поэтов). Газ. «Советская Белоруссия» за 5 июня 1949 г.

71. **Геніяльны паэт рускага народа** (да 150 годдзя з дня нараджэння А. С. Пушкіна). Часоп. «Полымя», 1949, № 6, стар. 91—99.

72. **А. С. Пушкін і беларуская літаратура** Часоп. «Беларусь», 1949, № 6, стар. 11—19.

73. **Справы сённяшніх дзён** (да пятай гадавіны вызвалення БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў). Газ. «Звязда» за 3 ліпеня 1949 г.

74. **Глыбей адлюстраваць сённяшняе жыццё** (прамова на 2-м з'ездзе савецкіх пісьменнікаў Беларусі). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 16 ліпеня 1949 г.

75. **За глыбокую ідэйнасць і высокае майстэрства**. Газ. «Звязда» за 7 верасня 1949 г.

76. **Невычарпальная крыніца творчасці** (тэма Кастрычніцкай рэвалюцыі ў беларускай літаратуры). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 5 лістапада 1949 г.

1950

77. **Літаратура 1949 года**. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 7 студзеня 1950 г.

78. **Выразитель дум и чаяний народных** (народный поэт Якуб Колас). «Литературная газета» за 4 марта 1950 г.

79. **Народны паэт** (Якуб Колас). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 4 сакавіка 1950 г.

80. **Нерушимое единство** (блестящая побе-

да на выборах в Верховный Совет СССР). Газ. «Правда» за 18 марта 1950 г.

81. **Нататкі пра беларускую літаратурную мову.** Газ. «Літаратура і мастацтва» за 1 красавіка 1950 г.

82. **Памяти замечательного белорусского поэта (Ф. Богушевича).** «Литературная газета» за 17 мая 1950 г.

83. **Голос миллионов (в защиту мира).** Газ. «Правда» за 4 июля 1950 г.

84. **Паэзія маладосці (рэспубліканская нарада маладых пісьменнікаў).** Газ. «Літаратура і мастацтва» за 19 жніўня 1950 г.

85. **Ворагі і прыяцелі чалавецтва (да Другой усесаюзнай канферэнцыі прыхільнікаў міру).** Газ. «Звязда» за 22 кастрычніка 1950 г.

86. **Вялікая еднасць (да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных).** Газ. «Звязда» за 17 снежня 1950 г.

1951

87. **Любімы горад (Мінск).** Газ. «Звязда» за 1 студзеня 1951 г.

88. **Выдатны пісьменнік беларускага народа (К. К. Крапіва).** Газ. «Звязда» за 18 лютага 1951 г.

89. **Паэт глыбокіх пачуццяў (аб кн. П. Броўкі «Дарога жыцця»).** Газ. «Мінская праўда» за 23 сакавіка 1951 г.

91. **Бясспрэчны поступ наперад (аб кнізе вершаў М. Лужаніна «Поступ»).** Часоп. «Беларусь», 1951, № 3, стар. 30.

92. Неапублікаваныя купалаўскія радкі. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 30 чэрвеня 1951 г.

93. Паэзія нашай сучаснасці (да 25-годдзя літаратурнай дзейнасці П. У. Броўкі). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 лістапада 1951 г.

94. Год вялікай творчасці (вынікі 1950 года і перспектывы камуністычнага будаўніцтва на 1951 г.). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 29 снежня 1951 г.

95. Паэт-барацьбіт (да 25-годдзя літаратурнай дзейнасці П. Броўкі). Часоп. «Беларусь», 1951, № 12, стар. 10.

1952

96. Пьеса, прочитанная по-новому («Раскіданае гняздо» Янки Купалы в театре им. Якуба Коласа). Газ. «Советская Белоруссия» за 9 февраля 1952 г. Газ. «Советское искусство» за 13 февраля 1952 г.¹

97. Памятныя размовы (з Янкам Купалам). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 5 ліпеня 1952 г. У кн.: Янка Купала. Зб. матэрыялаў аб жыцці і дзейнасці. Мінск, выд-ва АН БССР, 1955, стар. 238—242.

98. Путь к сердцу народа (к десятилетию со дня смерти Янки Купалы). Журн. «Огонек», 1952, № 28, стр. 30.

¹ У газ. «Советское искусство» паказаны аўтары. П. Глебка і А. Кучар.

99. Ад шчырага сэрца (да 70-годдзя з дня нараджэння Якуба Коласа). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 15 лістапада 1952 г.

100. Прамова П. Глебкі на 4-й Усесаюзнай канферэнцыі прыхільнікаў міру. Газ. «Звязда» за 5 снежня 1952 г. Газ. «Советская Белоруссия» за 5 декабря 1952 г.

1953

101. Вялікі паэт нашай сучаснасці (да 60-годдзя з дня нараджэння В. В. Маякоўскага). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 18 ліпеня 1953 г.

102. Свет великого разума (к 50-летию Коммунистической партии Советского Союза). Газ. «Известия» за 30 июля 1953 г.

103. В братской семье (дни праздника Великой Октябрьской социалистической революции в Минске). Газ. «Правда» за 9 ноября 1953 г.

1954

104. Народная артистка (да 50-годдзя з дня нараджэння народнай артысткі СССР Л. П. Александроўскай). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 2 лютага 1954 г.

105. Наше счастье. Очерк. Газ. «Известия» за 14 марта 1954 г.

106. Паэт-комсомолец (да 25-й гадавіны з дня смерці П. Труса). Часоп. «Маладосць», 1954, № 8, стар. 21.

107. Пад сцягам міру. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 27 лістапада 1954 г.

1955

108. Вялікі пачатак (да 50-годдзя з дня першага выступлення Янкі Купалы ў друку). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 28 мая 1955 г.

109. Непарушная дружба (беларускага савецкага народа з польскім народам). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 15 кастрычніка 1955 г.

110. Пясняр брацкай дружбы народаў (да стагоддзя з дня смерці А. Міцкевіча). Часоп. «Комуніст Беларусі», 1955, № 11, стар. 16—21.

111. Поэт, любимый в Советской стране (к 100-летию со дня смерти А. Мицкевича). Журн. «Славяне», 1955, № 11, стр. 21—25.

1956

112. Большой мастер (к 60-летию со дня рождения К. Крапивы). Журн. «Советская Отчизна», 1956, № 1, стр. 135—138.

113. Бліжэй да жыцця (аб задачах пісьменнікаў). Газ. «Звязда» № 49 за 28 лютага 1956 г.

Пушкін А. С.

«Вольнасць», «Да Чаадаева», «Вязень», «Птушка», «У Сібір», «Зімовы вечар», «Каўказ», «Хмара» (вершы). Перакл. з руск. мовы. У кн.: Пушкін А. С. Выбраныя творы (Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1949, стар. 5—8, 13—14, 20, 21, 24, 28. У кн.: Пушкін А. С. Вершы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР. Рэд. дзіцяч. літ-ры, 1949, стар. 13—14, 18—19, 23, 28.

Пушкін А. С.

«Барыс Гадуноў» (трагедыя). Перакл. з руск. мовы. У кн.: Пушкін А. С. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1949, стар. 111—184. Асобным выданнем трагедыя А. С. Пушкіна «Барыс Гадуноў» у перакладзе П. Глебкі на беларускую мову была выдадзена ў 1937 г.

Лермантаў М. Ю.

«Паэт», «Хмары» (вершы). Перакл. з руск. мовы. Часоп. «Полымя рэволюцыі», 1939, № 10, стар. 33—34.

Шэўчэнка Тарас.

«Маскалёва крыніца», «Вось так і я цяпер пішу», «А ну ізноўку вершаваць!», «У бога пад лавай ляжала сякера», «Варнак», «Ой, гляну я, падзіўлюся», «Ды не дай ты, бог, нікому», «Цары», «Дабро, хто мае сам хаціну», «Ктытароўна», «Ну што-б, здаецца, словы—сказ?!», «Як за падатак, абступілі», «П. С.», «Г. З.», «Калі-б

мы стрэліся нанова», «Марына», «Ірарок», «На ніву ў жыта уначы», «Між скаламі, нібыта злодзей», «І неба няўмыта, і хвалі заспаны» (вершы). Перакл. з укр. мовы. У кн.: Шэўчэнка Т. Кабзар. Перакл. з укр. мовы. Мінск Дзярж. выд-ва БССР, 1952, стар. 357—407.

Горкі Максім.

«Песня пра сокала». Перакл. з руск. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» № 23 за 1936 г. Газ. «Чырвоная змена» № 129 за 1936 г. Часоп. «Полымя рэвалюцыі», 1936 г., № 6, стар. 27 — 31.

Горкі Максім.

«Песня пра буравесніка». Перакл. з руск. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» № 18 за 1932 г. Газ. «Совецкая Беларусь» № 213 за 1932 г. Газ. «Звязда» № 139 за 1936 г. Газ. «Рабочый», № 169 за 1936 г. Часоп. «Работніца калгасніца Беларусі», 1936, № 13, стар. 9.

Горкі Максім.

«Дзяўчына і смерць» (казка). Перакл. з руск. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» № 8 за 1938 г.

Горкі Максім.

«Вывад». Апавяданне. Перакл. з руск. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» № 39 за 1936 г.

Маякоўскі Владзімір.

«Да адказнасці». «Ленін з намі» (вершы) «На ўвесь голас» (першы ўступ да паэмы). Перакл.

ракл. з руск. мовы. У кн.: Маякоўскі В. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1952, стар. 29 — 30, 117 — 121, 362 — 368.

Бедны Дзем'ян.

«Амуры» (верш). Перакл. з руск. мовы. Газ. «Звязда» № 127 за 1 чэрвеня 1936 г.

Пракоф'еў Александр.

«Таварыш, ты бачыў, як неба...», «Спакойнай ночы, руская зямля!» (вершы). Перакл. з руск. мовы. У кн.: Пракоф'еў А. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1948, стар. 59—61, 79.

Первамайскі Л.

«Мая жывая маладосць» (верш). Перакл. з укр. мовы. Газ. «Звязда» № 34 за 1936 г.

Бажан Мікола.

«На левым беразе», «На вуліцы», «Каля ўніверсітэта», «Яр» (з цыкла «Кіеўскія эцюды»). Перакл. з укр. мовы. У кн.: Бажан М. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1954, стар. 37—41.

Рыльскі М.

«Свята» (верш). Перакл. з укр. мовы. Часопіс «Беларусь», 1946, № 11—12, стар. 53.

Рыльскі М.

«У сенакосе» (верш). Перакл. з укр. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» № 59 за 1936 г.

Рыльскі М.

«Янка Купала» (верш). Перакл. з укр. мовы. Газ. «Звязда» за 28 чэрвеня 1947 г.

Масэнка Т.

«Сэрца» (верш). Перакл. з укр. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 19 снежня 1953 г.

Галодны М.

«Песня чапаеўца» (верш). Перакл. з руск. мовы. Газ. «Звязда» № 60 за 1936 г.

Венцлова А.

«Партыя» (верш). Перакл. з літоўск. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 9 жніўня 1952 г.

Зар'ян Наіры.

«Ідзі, мой верш» (верш). Перакл. з армянск. мовы. Газ. «Чырвоная змена» № 19 за 1936 г.

Саянаў В.

«Сучаснікі», «Сённяя мора ў агні небылым» (вершы). Перакл. з руск. мовы. У кн.: Руская савецкая паэзія. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1953, стар. 166 — 167.

Папоў І.

«Сям'я». Драма ў 4 актах, 10 карцінах. Перакл. з руск. мовы¹. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1952. 72 стар. 10 000 экз. 2 р. 60 к.

Ліўшыц В.

«Балада пра чэрствы кавалак». Перакл. з руск. мовы. У кн.: Руская савецкая паэзія. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1953, стар. 283—284.

¹ Перакладаў разам з Н. Міцкевічам.

Джансугурай І.

«Прывітанне» (верш). Перакл. з казахск. мовы. Часоп. «Полымя рэволюцыі», 1936, № 3, стар. 119.

Варанько П.

«Каханне» (верш). Перакл. з руск. мовы. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 12 верасня 1953 г.

БРЫТЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА АБ ТВОРЧАСЦІ П. ГЛЕБКІ

І. КНІГІ

✓ **Барсток М. Н.** Пятро Глебка. Паэтычная творчасць. Мінск, выд-ва Акад. навук БССР, 1952. 164 стар. (Акад. навук БССР. Ін-т літаратуры і мастацтва). 7 000 экз. 5 р.

Перкін Н. С. Пятро Глебка. Мінск, выд.-ва Акад. навук БССР, 1955. 34 стар. (Т-ва па распаўсюджванню палітычных і навуковых ведаў БССР). 10 000 экз. 50 к.

Очерки истории белорусской литературы М., Акад. наук СССР, 1954. 400 стр. 10 000 экз. (Акад. наук СССР. Ин-т мировой литературы им. А. М. Горького. Акад. наук БССР. Ин-т литературы и искусства). Глава 12: Петро Глебка, стр. 326—345. (Раздел написан М. Н. Барсток).

Беларуская савецкая літаратура. Падручнік для IX—X класаў сярэдн. школы. Пад рэд. В. В. Барысенкі і М. Ц. Лынькова. Выд. 6-е. Мінск, Дзярж. вуч.-пед. выд-ва БССР, 1954.

405 стар. (Ин-т літаратуры, мовы і мастацтва Акадэміі навук БССР). На стар. 291—314 раздз. «Пятро Глебка».

Молдавский Дм. Маяковский в поэзии народов СССР. Л., «Сов. писатель», 1951. 207 стр. 10 000 экз. 6 р. 50 к.

Аб творчай вучобе П. Глебкі ў В. Маякоўскага гл. на стар. 51 — 54, 63, 67.

2. АРТЫКУЛЫ

Колас Якуб. Вместо предисловия. В кн.: Глебка П. Под знаменем побед. Стихи и поэмы. Авториз. перевод с белорус. Минск, Госиздат БССР, 1952, стр. 3—4.

Броўка П. Творчасць Пятра Глебкі. Часоп. «Полымя», 1946, № 12, стар. 89—116.

Броўка П. Паэзія Пятра Глебкі дзён Айчынай вайны. Часоп. «Беларусь», 1945, № 5, стар. 17—20.

Кудраўцаў І. Пятро Глебка (уступны артыкул). У кн.: Глебка П. Выбраныя творы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1952, стар. 3 — 23.

Кучар А. Пятро Глебка. У кн.: Кучар А. Літаратурна-крытычныя артыкулы. Мінск, Дзярж. выд-ва БССР, 1952, стар. 286—328.

Гарачун Е. Метадычная распрацоўка вершаў П. Глебкі «Да моладзі» і «Партызаны» ў плане літаратурнага чытання ў VII класе. Часоп. «У дапамогу настаўніку», 1954, № 2, стар. 21—26.

3. МАТЭРЫЯЛЫ ДРУКУ ДА 50-ГОДДЗЯ
З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ П. ГЛЕБКІ

Прывітанне праўлення Саюза пісьменнікаў БССР П. Ф. Глебку. Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 верасня 1955 г.

Барсток М. Пясняр працы і барацьбы (да 50-годдзя з дня нараджэння П. Ф. Глебкі). Часоп. «Сов. школа», 1955, № 5, стар. 15—21.

Барсток М. Пятро Глебка (да 50-годдзя з дня нараджэння). Часоп. «Беларусь», 1955, № 7, стар. 19.

Жиженко В. Певец мужества. Часоп. «Советская Отчизна», 1955, № 4, стар. 126 — 129.

Вялюгін А. Паэзія Пятра Глебкі. Часоп. «Полымя», 1955, № 11, стар. 148 — 151.

Вялюгін А. Пачэсны шлях (да пяцідзсяцігоддзя Пятра Глебкі). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 верасня 1955 г.

Лужанін М. Мужнасць сэрца (аб паэзіі П. Глебкі). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 верасня 1955 г.

Вігурская Г. Папулярны на Украіне паэт (Пятро Глебка). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 верасня 1955 г.

Салавей Л. Паэт-патрыёт (да 50-годдзя П. Ф. Глебкі). Газ. «Звезда» за 25 верасня 1955 г.

Выдаюцца беларускія паэты (к 50-летню со дня рождэння П. Ф. Глебкі). Краткія замет-

ки). Газ. «Сов. Белоруссия» за 25 сентября 1955 г.

Науменка І. Пясняр соцыялістычнай эпохі (да 50-годдзя з дня нараджэння П. Ф. Глебкі). Газ. «Чырвоная змена» за 24 верасня 1955 г.

Барсток М. Пятро Глебка (к 50-летію со дня рожнення.) Газ. «Сталинская молодёжь» за 23 сентября 1955 г.

Лобан М. Душа калектыву (да пяцідзiesiąцігоддзя Пятра Глебкі). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 верасня 1955 г.

Гурскі І. Палымянае слова (да пяцідзiesiąцігоддзя П. Глебкі). Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 верасня 1955 г.

Няхай Р. Паэт-патрыёт (да 50-годдзя з дня нараджэння П. Ф. Глебкі). Газ. «Калгасная праўда» за 25 верасня 1955 г.

Жыдовіч І. Пясняр барацьбы і працы (да 50-годдзя Пятра Глебкі). «Настаўніцкая газета» за 22 верасня 1955 г.

Жыдовіч І. Паэзія праўды (да 50-годдзя з дня нараджэння Пятра Глебкі). Газ. «Мінская праўда» за 25 верасня 1955 г.

Шумаковіч С. Майстра беларускай паэзіі (да 50-годдзя з дня нараджэння Пятра Глебкі). Газ. «Гомельская праўда» за 25 верасня 1955 г.

Кіркевіч А. Пятро Глебка (да 50-годдзя з дня нараджэння). Газ. «Гродзенская праўда» за 24 верасня 1955 г.

Матэвушаў В. Выдатны савецкі паэт (да 50-годдзя з дня нараджэння П. Глебкі). Газ. «За Радзіму» за 24 верасня 1955 г.

Выдатны беларускі паэт (да 50-годдзя з дня нараджэння П. Глебкі). Газ. «Зара» за 24 верасня 1955 г.

ДАПАМОЖНЫЯ ПАКАЗАЛЬНІКІ

АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК ТВОРАЎ П. ГЛЕБКІ¹

- «А бывае часіна, што ноч навывлёт...» Урывак з паэмы «Арлянка», 1930.—7,11.
- Аб песнях і героях. З паэмы «Карменсіта», 1933.—7.
- Аб чым спяваюць салаўі («Аб чым спяваюць салаўі? Я часта думаю над гэтым...»). Верш, 1942.—7.
- Агні («У нашым велізарным доме...»). Верш, 1955².
- Агні паўстання («Скалыхнуліся грозна лясы...»). Верш з цыклу «Рытмы», 1930.—5, 7, 8, 11.
- Ад зорак вячорных да ранняй зарніцы... Верш з цыклу «Песні граніцы», 1936.—6, 7, 8, 10, 11.
- Ад шчырага сэрца («Ты спіш... За акном асыпаюцца зоры...»). Верш, 1935.—6, 7, 11.
- Адзіная айчына («Яна ідзе хадю дбайнай...»). Верш, 1934.—5, 7, 10, 11.

¹ У алфавітным паказальніку пералічаны мастацкія творы, якія ўваходзяць у кнігі аўтара, названыя ў даведніку. Лічбы адсылаюць да нумароў, пад якімі ў раздзеле «Кнігі П. Глебкі» змешчаны зборнікі, уключаючыя даны твор.

Частка апошніх вершаў паэта не ўваходзіць яшчэ ў зборнікі твораў. Не змяшчаліся ў іх таксама сацыяльна-палітычныя вершы паэта перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Месца апублікавання такіх твораў паказана ў заўвагах.

² Часоп. «Полымя», 1955, № 7, стар. 3.

- Андрэй Касценя. (Лібрэта оперы, музыка М. Аладава, 1946¹).
- Апавяданні аб зямлі («Я прыгадаў ізноў дарогу...»). Верш, 1950. — 10, 11.
- Аповесць пра каня («Дзесяцёх уздоўж вуліцы гразкай...»). Верш, 1944. — 7.
- Апошняя стрэча. Паэма, 1933. — 5, 6, 7, 11.
- Арка над акіянам. Паэма, 1929. — 2.
- Арка над акіянам. Урывак з паэмы, пачынаючы са слоў: «Шумелі стагоднія пушчы, лясы...». 1929. — 7, 8, 11.
- Арлянка. Паэма, 1930. — 4.
- Арлянка. Урывак з паэмы, пачынаючы са слоў: «А бывае часіна, што ноч навывлёт...». 1930. — 7, 11.
- Ах, не. («Ах, не!.. Сваёю простаю ўсмешкай...»). Верш, 1926. — 1.
- Ах, не лісце. («Ах, не лісце, не лісце шастае...»). Верш, 1926. — 1.
- Беларусі («Мая радзіма-паланянка!..»). Верш, 1943. — 7, 8, 10.
- Беларусі («Мая старонка-паланянка!..»). Верш, 1943. — 11.
- Беларусь («Зімой — снягі, мяцеліца, завеі...»). Верш, 1927. — 1.
- Благаслаўленне («Суровы час. Мая радзіма гарыць у полімі вайны...»). Верш, 1941. — 7, 8, 9, 10, 11.
- Блізкім і далёкім. («Жыццё — гэта песня, а песня — жыццё...»). Верш, 1926. — 1.
- Боты («Ізноў ліхаманкай ваеннай гараць...»). Верш, 1955².
- Братэрства («За сінім морам, за гарамі...»). Верш, 1936. — 6, 11.
- Будаўнікі («Мы скончылі сягоння новы дом...»). Верш, 1955³.
- Вее вецер. («Вее вецер — лёгкі подых...»). Верш, 1925. — 1.
- Вернасць («Малая! Дай тваю руку...»). Верш, 1933. — 5, 6, 7, 11.
- Верш пра медаль («Аб нашых смелых справах...»). Верш, 1944. — 7, 8, 10, 11.

¹ Лібрэта не друкавалася.

² Часоп. «Польмя», 1955, № 7, стар. 4.

³ Часоп. «Беларусь», 1955, № 7, стар. 20.

- Вінтоўка («Зняважаны, стаптаны, пад ботам чорных зграй...»). Верш, 1942. — 7.
- Вітанне («Шляхі віюцца між палямі...»). Верш, 1928. — 7, 8, 11.
- Вочы сінія («Васільковыя, сінія вочы...»). Верш, 1925. — 1.
- Вызваленаму Мінску («Не марна мы таілі мару...»). Верш, 1944. — 7, 8, 9, 10, 11.
- Вялікі сын народа («Калісьці даўняю часінай...»). Верш, прысвечаны Максіму Горкаму. 1938.—7, 11.
- Вяне ўсмешка («Вяне ўсмешка на вуснах...»). Верш, 1926. — 1.
- Вяроўка будзе («Ці дасцё вы, людзі, веры...»). Сатырычны верш, 1943¹.
- Вясельныя песні («Ад першай нашай стрэчы і на астатні дзень...»). Верш, 1934. — 5, 6, 7, 11.
- Вясна («Ты, вясна, — маладая красуня...»). Верш, 1926. — 7, 11; пад назв. «Ты вясна». — 1.
- Вясна («Чулі добрыя навіны?...»). Верш, 1944. — 7, 11.
- Вячэрнія думы («Байцы вярнуліся з перадавых...»). Верш, 1942. — 7, 8, 10, 11.
- Гай («Зламаўшы к вечару варожы ўмацаваны левы край...»). Верш, 1943. — 7, 8, 10, 11.
- Гай мой сіні («Гай мой сіні, шумі!.. Шумі!...»). Верш, 1926. — 1.
- Галасы дарог («Штодзень па гэтай магістралі...»). Верш, 1941. — 7, 8, 11.
- Героі («Краса маёй краіны роднай...»). Верш, 1941. — 7, 8, 10, 11.
- Героіка нашых дзён. Літмантаж, 1931. — 3.
- Герой і партызанка. Паэма, 1928. — 1 а.
- Гнуцца вербы («Гнуцца вербы, гнуцца нізка...»). Верш, 1926. — 1, 7.
- Гораду на Дзвіне («Устаўшы смела, без апаскі...»). Верш, 1942. — 7, 8, 10, 11.
- Госці («У мяне былі нядаўна госці...»). Вершы, 1955².
- Грыбы («Нам казалі, што за борам, дзе растуць адны дубы...»). Верш, 1940. — 7, 8, 9, 10, 11.

¹ Газета-плакат «Раздавім фашысцкую гадзіну», № 92 за чэрвень 1943 г. Пад псеўданімам Язэп Касіла.

² Часоп. «Беларусь», 1955, № 7, стар. 20.

- Да моладзі («Узгадаваныя на волі...»). Верш, 1941. — 7, 8, 10, 11.
- Дагарыць мая ціхая радасць... Верш, 1926. — 1.
- Дазорны («Мінала ноч...»). Верш, 1936. — 6, 7, 8, 11.
- Дарагія мае («Дарагія мае, дарагія...»). Верш, 1926. — 1.
- Два парадкі. («Немцы новы ў Беларусі...»). Сатырычны верш, 1942¹.
- XII з'езд КП(б) Б. Хроніка. Паэма, 1929. — 1а.
- Дваццаты год. Паэма, 1933. — 5, 11.
- Дзень вайны («Праз цэлы дзень гулі зеніткі...»). Верш, 1941. — 7, 8, 11.
- Дзяўчына («Схіліўся вечар над калінай...»). Верш, 1925. — 1.
- Дзяўчына Совецкай краіны («Дзіўныя твае занадта вочы...»). Верш, 1933. — 5, 6, 7, 10, 11.
- Дзяўчыне з Заходняй Беларусі («Раскажы, каханая мая...»). Верш, 1929. — 7, 11.
- Дзяўчыне з Клімавіч («Незнаёмай дзяўчыне з Клімавіч...»). Верш, 1943. — 7, 11.
- Доўгалецце («Мінуць гады. На скроні ляжа...»). Верш, 1955².
- Другу ў няволі («Штоноч упершыся на локаць...»). Верш, 1942³.
- Дужасць («Гады міналі...»). Верш, 1933. — 5, 6, 7, 10.
- Дужасць («Гады праходзілі...»). Верш, 1933. — 11.
- Дні сучаснасці («Дні вялікай сучаснасці, нашы бурныя дні...»). Верш, 1940. — 7, 8, 11.
- Дрыжаць у шэрані («Дрыжаць у шэрані бярозы...»). Верш, 1925. — 1.
- Жаданне («Быльніковыя межы агорклі...»). Верш, 1926. — 7, 8, 11.
- Жніво («Шырокія нашы палеткі...»). Верш, 1941. — 7, 11.

¹ Сатырычны лісток «Партызанская дубінка» № 3 за 12 мая 1942 г.

² Часоп. «Беларусь», 1955, № 7, стар. 20.

³ Газ. «За свабодную Беларусь» № 161 за 6 кастрычніка 1942 г.

- Жніўная («Зайшло сонейка за горы...»). Верш з цыклу «Песні прыгону», 1934.—6, 7, 11.
- Жывое слова («Варожыя бомбы насторч...»). Верш, 1944. — 7.
- З новым годам! («З новым годам, край мой родны...»). Верш, 1943¹.
- З паэмы «Арлянка» («А бывае часіна, што ноч навывлёт...»). 1930. — 7, 11.
- З паэмы «Арка над акіянам» («Шумелі стагоднія пушчы, лясы...»). 1929. — 7, 8, 11.
- Заклік да вясны («Вясна мая! Развей утому...»). Верш, 1929. — 7.
- Запавет («У трудныя гады вайны...»). Верш, 1949. — 10, 11.
- Запалілі агні («Запалілі агні, пасцілаецца сцень...»). Верш, 1927. — 1.
- Зара купаецца («Зара купаецца ў снежных вях...») Верш, 1926.—1.
- Зацвілі зарніцы («Зацвілі зарніцы, зацвілі над гаём...»). Верш, 1926. — 1, 7.
- Зашалясцела («Зашалясцела ў лісці клёнаў...»). Верш, 1926. — 1.
- Зварот («Ну, вось — і мы з табою дома!...»). Верш, 1945. — 7, 8, 9, 10, 11.
- Звязда («Ходзяць зоры над краінай нізка...»). Верш, 1934. — 7, 11.
- Зіма («... І вось зіма. Ірдзелья абрусы...»). Верш, 1926. — 1.
- Зімовы малюнак («Шпарка санкі мчацца з горкі...»). Верш, 1938. — 7, 8.
- Зімовы роздум («Сняжынкі белыя над полем бегалі...»). Верш з цыклу «Рытмы», 1930. — 5, 7, 8, 11.
- Зямля («Дол, узгоркі, лугі і ралля...»). Верш, 1942. — 7, 8, 9, 11.
- І зоры і месяц... («І зоры, і месяц, і сіль над палямі...»). Верш, 1927. — 1, 7, 8.
- І калі прыпаду («...І калі прыпаду на траву»). Верш, 1926.—1.
- «Казалі мне калісьці ўсе...» Урывак з паэмы «Карменсіта», 1933.—7.

¹ Газ. «Совенская Беларусь» за 1 студзеня 1943 г.

- Калгасны вартаўнік («На родным прыгуменні калгасны вартаўнік...»). Верш, 1941.—7, 8¹, 9, 10, 11.
- Канец лета («Яблыкі даспелі... У ярах глыбокіх...»). Верш, 1940.—7, 8, 9, 10, 11.
- Калыханка («Ходзяць зоры над краінай...»). Верш, 1936.—6, 7, 8, 9, 10, 11.
- Кара. Паэма, 1933.—5, 6, 7, 8, 11.
- Карменсіта. Паэма, 1933.—5, 11.
- Карменсіта. Урывак з паэмы, пачынаецца са слоў: «Казалі мне калісьці ўсе...» 1933.—7.
- Кароткая размова («У лесе бабка немца стрэла...»). Сатырычны верш, 1942².
- Карта Беларусі («Штодзень з нядзелі да нядзелі...»). Сатырычны верш, 1942³.
- Клён завяў («Клён завяў, ды стаіць у раздум'і...»). Верш, 1926.—1, 7.
- Крывавае нядзеля. Паэма, 1929.—1а, 3.
- Ленінскай праўды святло («Шмаг акрылёных надзей...»). Верш, 1951.—10, 11.
- Летні дзень («За драўлянымі млынамі...»). Верш, 1936.—6, 7, 8, 9, 10, 11.
- Ліст брату («Мой друг, мой брат...»). Верш, 1937.—7, 8, 10, 11.
- М. Багдановічу («Ці то восень была, ці зіма, ці вясна...»). Верш, 1927.—1, 7, 11.
- Максіму Лужаніну («Браточак мой і дружа дарогі...»). Верш, 1926.—1.
- Маладосць («Ёсць вялікая сіла вятроў і планет...») Верш, 1932.—5, 11.
- Матчыны казкі. Паэма, 1928.—7, 11.
- Месяц нурцуе («Месяц нурцуе ў бяздонні...»). Верш, 1926.—1.
- Мінск («Горад мой вячысты...»). Верш, 1950.—10, 11.
- Мінскія ўрочышчы («На дарозе з Мінска на Калодзішчы...»). Верш, 1951.—10, 11.
- Мой дэпутат («Ад Стаўбцоў наўсцяж да Аўгустова...»). Верш, 1939.—7, 8, 10, 11.

¹ У зб. «Нашай славы зара» (1947) верш датаваны 1942 годам.

² Сатырычны лісток «Партызанская дубінка» № 15—16 за 7 лістапада 1942 г. пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

³ Сатырычны лісток «Партызанская дубінка» № 4—5 за 7 чэрвеня 1942 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

- Мой шлях («Ты вельмі багатая, наша зямля...»).
Верш, 1932.—5, 7, 11.
- Мужайся («Чорнай зграяй ў небе кружаць...»). Верш,
1941.—7, 11.
- Мужнасць. Паэма, прысвечана В. І. Леніну, 1934.—5,
6, 7, 8, 10, 11.
- Мы вернемся («У засціле пылу, шляхамі вайны...»).
Верш, 1941.—7, 8, 11.
- Мы вечна імкнемся. («Мы вечна імкнемся да зораў,
у высь...»). Верш, 1927.—1.
- На будоўлі. Верш. Гл. пад назвай «Новы дом».
- На варце («Маўклівая ноч паланіла Дзвіну...»). Верш,
1936.—6, 7, 11.
- На захадзе і ўсходзе... Верш з цыклу «Песні граніцы».
1937.—6, 7, 8, 10, 11.
- На моры («Чорнае мора, прэстыя хвалі...»). Верш,
1935.—7.
- На нівах калгасных («На нівах калгасных вясна...»).
Верш, 1940.—7, 8, 9, 10, 11.
- На пачатку лета («Я не знаю месяца...»). Верш, 1936.—
7, 8, 9, 10, 11.
- На прадвесні («Яшчэ сняжыць сырымі днямі...»). Верш,
прысвечаны Петрусю Броўку, 1937.—6, 7, 8, 10, 11.
- На рэчцы («На небе ані хмары...»). Верш, 1940.—7, 8,
9, 10, 11.
- На спатканні гадоў. Паэма, 1928.—1а.
- Над Бярозай-ракой. Драматычная паэма. 1939.—7, 11.
- Наказ. («Зямляк мой шчыры, мой таварыш!..»). Верш,
1943.—7.
- Наш лес («Вузкая палоскай на краю нябес...»). Верш,
1940.—7, 8, 9, 10, 11.
- Наш сцяг («Гарачы, як сонца...»). Верш, 1948.—9,
10, 11.
- Наша Маша («Ад краю ў край па Беларусі...»). Верш,
1944¹.
- Наша пастанова («Дужасць шырокіх тваіх плячэй...»).
Верш, 1933.—5, 7, 11.
- Наша слава («Калі сэрца балюча затужыць...»). Верш,
1943².—7.

¹ Газета-плакат «Раздавім фашысцкую гадзіну»
№ 123 за сакавік 1944 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.
² У кнізе «Пад небам Бацькаўшчыны» верш памыл-
кова датаван 1944 годам.

- Нашай славы зара («Яркая прыветлівым і строгім...»).
Верш, 1935. — 6, 7, 8, 10, 11.
- Нашто гадаць і марыць аб далёкім... Верш, 1925.—7, 11.
- Нашто захавала («Нашто захавала на сэрцы тугу...»).
Верш, 1927.—1, 7.
- Нашы дні («У вялізнай рабоце харобрая...»). Верш,
1939.—7, 8, 10, 11.
- Нашы палкаводцы («Паверце, дзівы ёсць на свеце...»).
Верш, 1943¹.
- Не думаў ніколі («Не думаў ніколі, што вочы прадон-
не...»). Верш, 1926.—1.
- Не кажы («Не кажы — не паверу ніколі...»). Верш,
1927.—1.
- Не кувай, зязюля («Не кувай, зязюля, не кувай два
разы...»). Верш, 1926.—1.
- Не маем мы срэбра («Не маем мы срэбра, каралаў...»).
Верш, 1927.—1.
- Не маўчы («Не маўчы — заспявай хоць «Каліну»...»).
Верш, 1926.—1.
- Не спазналі мяне («Не спазналі мяне — валацугу...»).
Верш, 1926.—1.
- Не спіце («На полі ноч. На сэрцы — ноч...»). Верш,
1942.—7.
- Нечаканая сустрэча («Цёплы дзень. Трава на лузе...»).
Сатырычны верш, 1942².
- Новагоднія пажаданні. Куплеты. 1943³.
- Новагодні тост («Сябры! Прыгожая зіма у нас па ўсёй
краіне...»). Верш, 1939.—7, 8, 10, 11.
- Немец песень не пяе («У раёне Таганрога...»). Саты-
рычны верш, 1943⁴.
- Новы дом («На зарослым травой пажарышчы...»).
Верш, 1945. — 7, 8, 10, 11⁵.

¹ Сатырычны лісток «Партызанская дубінка» № 2
(18) за 1943 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

² Сатырычны лісток «Партызанская дубінка» № 3 за
12 мая 1942 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

³ Там-жа № 1 (17) за 1 студзеня 1943 г. Пад псеў-
данімам *Язэп Касіла*.

⁴ Газета-плакат «Раздавім фашысцкую гадзіну»
№ 103 за верасень 1943 г. Пад псеўданімам *Язэп
Касіла*.

⁵ Упершыню верш друкаваўся пад назв. «На будоў-
лі» (Газ. «Звязда» за 18 студзеня 1945 г.).

- Ноч у вайсковых лагерах. Паэма, 1932.—5, 6, 7, 8, 10, 11.
- Нямецкія вяякі. Сатырычныя куплеты, 1942¹.
- Па добрай волі («Усё па добрай волі...»)².
- Пад небам бацькаўшчыны («Пад небам бацькаўшчыны нашай...»). Верш, 1945.—7, 8, 10, 11.
- Паклікаў бацька наш любімы. Верш. Гл. пад назв. «Песня партизан».
- Палёт («Гарачы дзень. Ад лютага спёкі...»). Верш, 1937.—6, 7, 8, 9, 10, 11.
- Палюбоўная («Высока зоры ружавеюць...»). Верш з цыклу «Песні прыгону», 1934.—6, 7, 11.
- Памяці М. І. Калініна («Жалобнымі чорнымі крыламі...»). Верш, 1947.—11.
- Памяці Серга Орджанікідзе («Мне вечна помняцца хвіліны...»). Верш, 1940.—7, 11.
- Парада, як біць гада («Залілі слязьмі і крывёю...»). Верш, 1942³.
- Партызаны («Перад захадам сонца ёсць хвіліна тугі...»). Верш, 1942.—7, 8⁴, 10⁴, 11.
- Пасланец («Па сцежках таемных, з ляска да ляска...»). Верш, 1943.—7, 8, 9, 10, 11.
- Пасылка («Ноч. Халодная зямлянка...»). Верш, 1942.—7, 8, 10, 11.
- Пачатак вясны («Вясна прыходзіла звычайна...»). Верш, 1933.—5, 6, 7, 10, 11.
- Перад навальніцай («Вятры усходнія—такія ветлыя...»). Верш з цыклу «Рытмы», 1930.—5, 7, 8, 11.
- Перамога («Бой адгрымеў. Машын шасцёркі...»). Верш, 1944.—7, 8, 9, 10, 11.
- Перамога («У нас было шмат для гаворкі прычын...»). Верш, 1933.—5, 6, 7, 8, 10, 11.

¹ Сатырычны лісток «Партизанская дубінка» № 2 22 красавіка 1942 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

² Там-жа № 11 за 6 верасня 1942 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

³ Газ. «За свабодную Беларусь» № 101 за 18 сакавіка 1942 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

⁴ Верш датаваны ў зборніку 1943 годам, калі ён упершыню быў апублікаваны.

- Першамайскі салют («І ў мяне на радзіме сягоння
вясна...»). Верш, 1942.—7, 8, 10.
- Песні аб граніцы (1. «На захадзе і ўсходзе...» 2. «Ад
зорак вячорных да ранняй зарніцы...»). Вершы,
1936—1937.—6, 7, 8, 10, 11.
- Песні жалобы. Паэма прывечана В. І. Леніну, 1928.—
1а, 3.
- Песні мінулай вайны. Паэма, 1933.—5, 6.
- Песні прыгону (1. Жніўная. 2. Палюбоўная. 3. Песня
французскіх докераў). Цыкл песень, 1934.—6, 7, 11.
- Песня («Я памятную ноч...»). Верш, прывечаны Янку
Купалу, 1935.—6, 7, 11.
- Песня вязня («Гляджу на дарогі шырокай зямлі...»).
Верш, 1937.—6, 7, 11.
- Песня жніі («Жняя маладая — стройная каліна...»).
Верш, 1925.—7, 11.
- Песня партызан («Ад краю ў край...»). Верш, 1941¹. —
7, 9, 10, 11.
- Песня пра наркома («Збірайцеся дружна сябрынаю
цеснай...»). Верш, прывечаны К. Е. Варашылаву,
1938.—7, 11.
- Песня славы («З магутнаю песняй, як зоры, высо-
кай...»). Верш, 1938.—7, 8, 10, 11; пад назв. «Ура-
чыстая песня».—9.
- Песня фізкультурнікаў («Як зайграюць трывожнай
хвілінаю...»). Верш, 1939.—7, 8, 11.
- Песня французскіх жакаў («Не шумі ты, вецер...»).
Верш з цыклу «Песні прыгону», 1934.—6, 7, 11.
- Пілотам («Я ведаю вашу усмешку...»). Верш, 1937.—
6, 7, 10, 11.
- Пісьмо з няволі («Яно прышло з далёкай вёскі...»).
Верш, 1944.—7, 8, 10, 11.
- Платы («Над вадой шумяць крушыны...»). Верш,
1940.—7, 8, 9, 10, 11.
- Помнік («Пагасаюць агні над сталіцай...»). Верш,
1938.—7, 9, 10, 11.

¹ Упершыню верш друкаваўся пад назв. «Паклікаў
нас бацька любімы». (Газ. «Советская Беларусь» за
14 красавіка 1942 г.)

Пра вясну і рэвалюцыю. Паэма. 1932.—5, 6, 7¹, 8, 11¹.
Пра кнігі («Мне гаварылі: ты ў няволі...»). Верш.
1944.—7.

Пра сваё жыццё («Я мінаю, мая краіна, ланцугі тваіх
дзён і год...»). Верш, 1932.—5, 7, 11.

Пра хімію і паэзію («Я знаю, хімія ніколі не страціць
сэнсу і вагі...»). Верш, 1955².

Правадыр («Цяжкая, суровая доля нам выпала...»).
Верш, 1942.—7, 8, 10, 11.

Праўда пра нямецкі рай. Сатырычныя куплеты, 1942³.

Правады («Ходзяць зоры над краінай...»). Верш,
1937.—6, 7, 8, 10, 11.

Прывітанне («Радзіма, прымі маё шчырае слова...»).
Верш. 1939.—7, 11; пад назв. «Прывітанне Радзі-
ме».—8, 10.

Прывітанне Радзіме («Радзіма, прымі маё шчырае сло-
ва...»). Верш, 1939.—8, 10; пад назв. «Прывітан-
не».—7, 11.

Прыгоды Гамбургскіх немак («Спадабаўся ў Беларусі
акупантам умалот...»). Сатырычны верш, 1942 г.⁴

Прызнанне («Колькі вытаптана сцежак...»). Верш,
1937.—6, 7, 10, 11.

Прысяга («Асенняй раніцою, па нашай звычцы свой-
скай...»). Верш, 1940.—7, 8, 10, 11.

Прысяга («У бярозавых прысадах...»). Верш, 1937.—
6, 7, 8, 10, 11.

Радасць («Над галавой шумелі клёны...»). Верш, 1937.—
6, 7, 8, 10, 11.

Радзімы нашай слава («Ад Чорнамор'я да тайгі...»).
Верш, 1948.—9, 10, 11.

Размова аб шчасці («Асенні дзень, шумяць бары...»).
Верш, 1947.—9, 10, 11.

¹ У кнігах «Пад небам бацькаўшчыны» (1947) і «Вы-
браныя творы» (1952) паэма датавана 1936 годам.

² Часоп. «Польмя», 1955, № 7, стар. 6.

³ Сатырычны лісток «Партызанская дубінка» № 11 за
6 верасня 1942 г. Пад псеўданімам Язэп Касіла.

⁴ Там-жа № 14 за 25 кастрычніка 1942 г. Пад
псеўданімам Язэп Касіла.

- Райком («Я помню ў Мінску строгі дом...»). Верш, 1943. — 7, 8.
- Рака («Дзесьці ёсць і твой пачатак, безупынная рака...»). Верш, 1950¹.
- Ранняя жамчужына. Урывак з п'есы².
- Расказ цесляра («Я, наколькі вам вядома...»). Верш, 1955³.
- Расцвітай («Расцвітай, мая шыпшына...»). Верш, 1926. — 1.
- Родны хлеб («Гарыць агонь. Каля зямлянкі..»). Верш, 1943. — 7, 8.
- Родным братам («Родны брат мой, таварыш гаротны...»). Верш, 1939.—7, 8, 11.
- Роздум пад новы год («Мінуў яшчэ адзін суровы год...»). Верш, 1943. — 7, 8, 11.
- Рыбак («Як толькі выходны дзень настae...»). Верш, 1940.—7, 8, 9, 10, 11.
- Рытмы (1. Зімовы роздум. 2. Перад навальніцай. 3. Агні паўстання). Цыкл вершаў, 1930.—5, 7, 8, 11.
- Сабакам—сабачая смерць («Нам ветла ўсміхаліся да лі...»). Верш, 1943⁴.
- Свято з Усходу (П'еса, 1946—1947)⁵.
- Святочны ранак («Усё яшчэ было спакойна гэтым ранкам...»). Верш, 1953⁶.
- Сёння я ўспомніў («Сёння я ўспомніў той вечар...»). Верш, 1925.—1.
- Скажы мне, краіна («Краіна мая! Ты прайшла праз агонь...»). Верш, 1933.—5, 7, 11.
- Скарга («Не хварэў я ні грыпам, ні катарам...»). Верш, 1955⁷.

¹ Газ. «За Радзіму» (г. Магілёў) № 11 за 15 студзеня 1950 г.

² Газ. «Літаратура і мастацтва» за 24 верасня 1955 г. П'еса прынята да пастаноўкі драматычным тэатрам імя Якуба Коласа (г. Віцебск).

³ Часоп. «Маладосць», 1955, № 7, стар. 16.

⁴ Газета-плакат «Раздавім фашысцкую гадзіну» № 89 за май 1943 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

⁵ П'еса поўнасю не друкавалася. Рукапіс захоўваецца ў аўтара.

⁶ Газ. «Літаратура і мастацтва» № 45 за 6 лістапада 1953 г.

⁷ Часоп. «Полымя», 1955, № 7, стар. 5.

- Слава еднасці нашай («Дарагая мая Украіна...»). Верш, 1954¹.
- Слава Кастрычніку («Часу мінула над светам няма-ла...»). Верш, 1947.—9, 10, 11.
- Слова міру («Я не слыхам — істотаю чую...»). Верш, 1950.—10, 11.
- Слова перамогі («Радзіла нас нядоля чорная...»). Верш, 1930.—5, 7, 8, 10, 11.
- Слова прысягі («Светлыя вобразы роднай краіны...»). Верш, 1942.—7, 8.
- Смерць салдата («На ратным полі паміраў салдат...»). Верш, 1944.—7, 8.
- Снежаньскі вечар («Снежаньскі вечар. У мораку шэрым...»). Верш, 1937.—7, 10, 11.
- Сны хлапчука («На нейкай станцыі, у зале...»). Верш, 1944.—7, 8, 9.
- Сон у першамайскую ноч («Зямлю ахінае вясновая ночка...»). Верш, 1927.—1а.
- Спаткаем вясну («Ноч туманная. Ціха і золка...»). Верш, 1927.—1.
- Сяброўства («Яшчэ не спывае настоены змрок...»). Верш, 1933.—5.
- Трагедыя нямецкага кахання («Вельмі жаласная быль»). Сатырычны верш, 1942².
- Трывога («Ноч была цёмная...»). Верш, 1931.—5, 6, 8, 11.
- Трывожны сігнал. Паэма, 1929.—3, 7, 11.
- Трылогія аднае гісторыі («Гэтую дзікую помсту ад продкаў тваіх...»). Верш, 1929.—5.
- Трыпціх («Адзілі ў барваванні сады...»). Верш, 1925.—1.
- Ты вясна («Ты вясна — маладая красуня...»). Верш, 1926.—1; пад назв. «Вясна».—7, 11.
- Ты расла («Ты расла, гадавалася ў горы...»). Верш, 1926.—1.
- У дарогу. Паэма, 1928.—3, 7, 11.
- У падарожжы («...А на вакзале гоман не змаў-кае...»).—1а.

¹ Газ. «Звязда» за 17 студзеня 1954 г.

² Газ. «За свабодную Беларусь» № 164 за 15 кастрычніка 1942 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

- У новым доме («Я не ведаю — за што і за якое...»).
Верш, 1955¹.
- У тыя дні. Паэма, 1937.—7, 8, 10, 11.
- У шчаслівай сям'і (З'еднаны дружбаю магутнай...).
Верш, 1953².
- Умоўны знак («Плывуць над палямі аблокі...»). Верш,
1934.—7, 8, 11.
- Упартасць («Ідуць крывавыя баі...»). Верш, 1941.—7,
11.
- Урачыстасць («Асыпана зорамі вецце...»). Верш,
1931.—5, 6, 7, 10, 11.
- Урачыстая песня («З магутнаю песняй, як зоры, высо-
кай...»). Верш, 1938.—9; пад назв. «Песня славы».—
7, 8, 10, 11.
- Усеагульная распрадажа («Ад Маравы і да Эльбы...»).
Сатырычны верш, 1945³.
- Хада падзей. Паэма, 1929.—3, 7, 11.
- Хмара («Ёсць на Беларусі, за ракой Бярозай...»).
Верш, 1942.—7, 8.
- Хмаркі («Ад лютай летняй спёкі...»). Верш, 1940.—
7, 8, 9, 10, 11.
- Чатыры вятры («Ёсць чатыры кірункі свету...»). Верш,
1932.—5, 7, 11.
- Чырвонай Арміі («Змучаны смуткам па роднай краі-
не...»). Верш, 1944.—7.
- Чырвонай Арміі («Змучаны смуткам па роднай хці-
не...»). Верш, 1944.—11.
- Чырвонай Арміі парад («Над горадам сігнальны пош-
чак...»). Верш, 1929.—5, 6, 7, 8, 11.
- Што сказаць («Што сказаць у словах, што сказаць у
песні...»). Верш, 1927.—1.
- «Шумелі стагоднія пушчы, лясы...» Урывак з паэмы
«Арка над акіянам», 1929.—7, 8, 11.
- Шчаслівы май («У адной сям'і братэрскай сёння...»).
Верш, 1945.—9, 10, 11.

¹ Часоп. «Беларусь», 1955, № 7, стар. 20.

² Там-жа, 1953, № 2, стар. 18.

³ Газета-плакат «Раздавім фашысцкую гадзіну»
№ 142 за 1945 г. Пад псеўданімам Язэп Касіла.

- Экзотыка («Кіпарысы і Крым...»). Верш, 1933.—5, 6, 7.
 Эма. Паэма, 1931.—3, 7, 11.
 Эпітафіі для арыйскай погані, якая гіне без помнікаў.
 Сатырычны верш, 1943¹.
 «Я краскі і словы завіў у вянок...» Верш, 1927.—1, 8.
 Я не кажу («Я не кажу, што вечна малады...»). Верш,
 1926.—1.
 Я не чакаў («Я не чакаў, каб гэтых клёнаў шоўк...»).
 Верш, 1926—1.
 Я хацеў-бы («Я хацеў-бы рассыпаць прасторам...»).
 Верш, 1926.—1.
 Я часта думаю («Я часта думаю, а думкамі гадаю...»).
 Верш, 1926.—1.
 Ягады («Які сяголета шчаслівы і ўраджайны выпаў
 год...»). Верш, 1940.—7, 8, 9, 10, 11.
 Як партызан «дзед» задаў немцам абед («На развед-
 ку выйшлі фрыцы...»). Сатырычны верш, 1942².
 Як раней («Як раней, я маўклівы і прасты...»). Верш,
 1926.—7.
 Як раней («Як раней, я ціхі і прасты...»). Верш,
 1926.—1.
 Якубу Коласу («Ну што сказаць?...»). Верш, 1926.—1.

¹ Газета-плакат «Раздавім фашысцкую гадзіну»
 № 112 за снежань 1943 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

² Сатырычны лісток «Партызанская дубінка» № 1
 за 22 сакавіка 1942 г. Пад псеўданімам *Язэп Касіла*.

**АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК
ТВОРАЎ П. ГЛЕБКІ,
ПЕРАКЛАДЗЕННЫХ НА РУСКУЮ МОВУ ¹**

- Беларуси («Моя отчизна — партизанка...»). Стих., 1943.
Перев. Н. Брауна.—12, 13, 14.
- Благословение («Суровый, грозный час встречает...»).
Стих., 1941. Перев. А. Прокофьева. — 12; под загла-
вием «Напутствие». — 13, 15.
- В те дни. Поэма, 1937. Перев. М. Комиссаровой.—12.
- В те дни. Поэма, 1937. Перев. Н. Брауна и М. Комис-
саровой.—13.
- Вечерние думы («Бойцы вернулись с передовых...»).
Стих., 1942. Перев. Б. Кежуна.—12, 14, 15.
- Возвращение («Ну, вот и мы с тобою дома!..»). Стих..
1945. Перев. В. Азарова.—14.
- Возвращение («Ну, вот и мы с тобою дома!..»). Стих..
1945. Перев. Н. Заболоцкого.—12, 13, 15.
- Герои («Краса земли моей свободной...»). Стих., 1941.
Перев. Ц. Солодаря.—13.
- Городу на Двине («Встав высоко над синей лентой...»).
Стих., 1942. Перев. Б. Иренина.—12.
- Городу на Двине («Когда-то, стоя без опаски на строй-
ных берегах Двины...»). Стих., 1942. Перев. Л. Дру-
скина.—15.
- Дни великого времени («Дни великого времени...»).
Стих., 1940. Перев. В. Шефнера.—13; под загл.
«Дни современности».—12.

¹ Змешчаных толькі ў тых выданнях, што паказаны ў даведніку. Лічбы адсылаюць да нумара, пад якім у раздзеле «Творы П. Глебкі, перакладзеныя на рускую мову» змешчана кніга, уключаючая даны твор.

- Дни современности («Дни великого времени...»). Стих., 1940. Перев. В. Шефнера.—12; под загл. «Дни великого времени».—13.
- Земля («Лес, пригорки, луга да поля...»). Стих., 1942. Перев. Б. Иренина.—12.
- Клятва («Ты идешь весенним садом...»). Стих., 1937. Перев. Б. Иренина.—12, 13, 15.
- Колхозный сторож («В селенье погорелом...»). Стих., 1941. Перев. П. Семынина.—12.
- Колыбельная («Ходят звезды в небе синем...»). Стих., 1936. Перев. А. Андреева.—12, 13.
- Конец лета («Яблоки поспели...»). Стих., 1940. Перев. П. Семынина.—12.
- Ленинской правды свет («Многие думы, надежды...»). Стих., 1951. Перев. В. Милованова.—13.
- Лес («Спротивление уничтожив...»). Стих., 1943. Перев. В. Азарова.—14.
- Лес («Ломая вражеские доты...»). Стих., 1943. Перев. М. Исаковского.—12, 13, 15.
- Летний день («Там, за мельницею сразу...»). Стих., 1936. Перев. А. Прокофьева.—12, 13, 14, 15.
- Минск («Город мой огнистый...»). Стих., 1950. Перев. Д. Ковалева.—13.
- Минские урочища («По пути из Минска на Колодищи...»). Стих., 1951. Перев. А. Шарапова.—13.
- Мужество. Поэма, 1934. Перев. Н. Чуковского.—12.
- Мы вернемся! («В горячей пыли по дорогам войны...»). Стих., 1941. Перев. П. Семынина.—12.
- На речке («Редеют тучки, тая...»). Стих., 1940. Перев. Б. Иренина.—12.
- Над Березой-рекой. Драматическая поэма в 4-х действиях. Перев. А. Прокофьева и Н. Брауна.—16.
- Наказ («В годину трудную войны...»). Стих., Перев. А. Кленова.—13¹.
- Напутствие («Суровый, грозный час встречает Отчизна, грозный час войны...»). Стих., 1941. Перев. А. Прокофьева.—13, 15; под загл. «Благословение».—12.
- Начало весны («Как шла весна обыкновенно?...»). Стих., 1933. Перев. Б. Иренина.—12.

¹ Стихотворение в сборнике не датировано.

- Начало лета («Я не знаю месяца...»). Стих., 1936. Перев. В. Звягинцевой.—12, 13.
- Наш лес («Полосой за пашнею...»). Стих., 1940. Перев. А. Андреева.—12.
- Наш стяг («Горячий, как солнце...»). Стих., 1948. Перев. А. Прокофьева.—12, 13.
- Нашей славы звезда («Яркая приветливым и строгим...»). Стих., 1935. Перев. Н. Брауна.—12, 13.
- Наши дни («Ты, о родина, мать моя нежная...»). Стих., 1939. Перев. Н. Сидоренко.—13.
- Новогодний тост («Друзья, хорошая у нас зима настала ныне...»). Стих., 1939. Перев. В. Азарова.—14.
- Новогодний тост («Друзья! Зимы чудесной свет...»). Стих., 1939. Перев. П. Семьнина.—12, 13, 15.
- Новый дом («На заросшем травой пепелище...»). Стих., 1945. Перев. Н. Чуковского.—12, 13.
- О книгах («В неволе ты — мне говорили...»). Стих., 1944. Перев. Б. Иренина.—12.
- О своей жизни («Прохожу я, моя отчизна...»). Стих., 1932. Перев. Н. Брауна.—12.
- О чем поют нам соловьи («О чем поют нам соловьи?...»). Стих., 1942. Перев. Б. Кежуна.—15.
- О чем поют соловьи («О чем поют нам соловьи?...»). Стих., 1942. Перев. Б. Кежуна.—12, 14.
- Облака («Пылает полдень яро...»). Стих., 1940. Перев. П. Семьнина.—12, 15.
- Освобожденному Минску («Мечту тайли мы недаром...»). Стих., 1944. Перев. П. Семьнина.—12, 13, 15.
- От чистого сердца («Ты спишь... За окном звезды падают роем...»). Стих., 1935. Перев. А. Андреева.—12.
- Отчизны нашей слава («Над Черноморьем, над тайгой...»). Стих., 1948. Перев. Н. Брауна.—12.
- Памятник («Угасают огни над столицей...»). Стих., 1938. Перев. А. Шарапова.—13.
- Парад («Как будто огненные птицы, знамена реют и горят...»). Стих., 1929. Перев. Б. Иренина.—12.
- Партизаны («В тихий час предзакатный есть минута тоски...»). Стих., 1942. Перев. Б. Кежуна.—12¹, 13, 14, 15.

¹ Стих. помещено в сборнике в разделе поэм.

- Первомайский салют («И в краю моем милом сегодня весна...»). Стих., 1942. Перев. А. Прокофьева.—15.
- Первомайский салют («И на родине милой сегодня весна...»). Стих., 1942. Перев. Б. Иренина.—12.
- Перед весной («Еще снежит сырыми днями...»). Стих., посвященное Петрусью Бровке, 1937. Перев. А. Прокофьева.—12¹, 13, 15.
- Песня славы («С могучею песней, как звезды высокой...»). Стих., 1938. Перев. С. Образовича.—12, 13.
- Письмо брату. Поэма, 1937. Перев. Н. Чуковского.—12, 13.
- Письмо из неволи («Оно пришло из дальней дали...»). Стих., 1944. Перев. Е. Рывиной.—14².
- Письмо из неволи («Оно пришло с родной сторонки...»). Стих., 1944. Перев. П. Семьинова.—12, 15.
- Победа («Бой отгремел. Машин шестерки...»). Стих., 1945. Перев. И. Садофьева.—14.
- Победа («Бой отгремел — и летчик зоркий...»). Стих., 1945. Перев. Б. Иренина.—12, 13.
- Под небом родины («Дорогами отчизны нашей...»). Стих., 1945. Перев. Б. Кежуна.—12, 13, 14, 15.
- Подруге («О чем ты тоскуешь, понять не могу!...»). Стих., 1927. Перев. В. Звягинцевой.—12.
- Полет («Горячий день. Печет жестоко...»). Стих., 1937. Перев. Вс. Рождественского.—12, 13.
- Посланец («По тайной тропе, от леска до леска...»). Стих., 1943. Перев. А. Андреева.—12.
- Посылка («Ночь. Холодная землянка. Перестрелка. Тишина...»). Стих., 1942. Перев. И. Садофьева.—14.
- Посылка («Ночь. Холодная землянка. Перестрелка. Взлёт огня...»). Стих., 1942. Перев. С. Образовича.—12.
- Приветствие Родине («Отчизна, от сердца прими это слово...»). Стих., 1939. Перев. Вс. Рождественского.—12; под загл. «Родине».—13, 15.
- Признание («Сколько вытоптано стежек...»). Стих., 1937. Перев. Г. Семенова.—14, 15.
- Признание («Сколько стежек проторили...»). Стих., 1937. Перев. А. Андреева.—12.

¹ Стихотворение ошибочно датировано 1933 годом.

² Стихотворение датировано в антологии 1942 годом.

- Присяга («Осеннею порою служить мы уходили...»). Стих., 1940. Перев. А. Андреева.—12.
- Про весну и революцию. Поэма, 1932. Перев. Н. Заболоцкого.—12.
- Радость («Над головой качались клены...»). Стих., 1937. Перев. А. Прокофьева.—12, 14.
- Разговор о счастье («Приходит в отчие края...»). Стих., 1947. Перев. М. Комиссаровой.—12, 13, 15.
- Раздумье под новый год («Прошел еще один суровый год...»). Стих., 1943. Перев. Б. Иренина.—12, 15.
- Райком («Я помню в Минске строгий дом...»). Стих., 1943. Перев. В. Звягинцевой.—12.
- Река («Где-то есть твое начало...»). Стих., 1950. Перев. Д. Ковалева.—13¹.
- Родине («Отчизна, от сердца прими это слово...»). Стих., 1939. Перев. В. Рождественского.—13, 15; под загл. «Приветствие Родине». — 12.
- Родной хлеб («Костер не гаснет. У землянки...»). Стих., 1943. Перев. И. Садофьева.—14.
- Родной хлеб («Костер пылает у землянки...»). Стих., 1943. Перев. С. Обрадовича.—12, 15.
- Родные образы. («Светлые образы милого края...»). Стих., 1942. Перев. А. Прокофьева.—15.
- Сила («За годом проходили годы...»). Стих., 1933. Перев. С. Обрадовича.—12, 13.
- Слава Октябрю («Лет пролетело над миром немало...»). Стих., 1947. Перев. В. Рождественского. — 12, 13, 15.
- Слава миру («Я не слухом — всем сердцем внимаю...»). Стих., 1950. Перев. А. Шарапова.—13.
- Слово присяги («Родины светлой живое обличье...»). Стих., 1942. Перев. Б. Иренина.—12.
- Смерть солдата («На ратном поле умирал солдат...»). Стих., 1944. Перев. Б. Кежуна.—12, 14.
- Сны мальчика («Мы поезда ночного ждали...»). Стих., 1944. Перев. В. Шефнера.—15.
- Советской Армии («Изнемогая в тоске по Отчизне...»). Стих., 1944. Перев. В. Звягинцевой. — 12.

¹ Стихотворение в сборнике не датировано.

Туча («Есть на Беларуси, за рекой Березой...»). Стих.,
1942. Перев. Б. Кежуна.—12, 14.

Условный знак («Плывут облака над полями...»). Стих.,
1934. Перев. С. Обрадовича.—12.

Эпиграф поэмы («Если край изучить тебе наш...»). Стих.,
1930. Перев. Б. Иренина.—12.

АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК АРТЫКУЛАЎ П. ГЛЕБКІ¹

- Аб мове Янкі Купалы. 1946.—43.
- Аб нашай паэзіі і аб новых вершах Петруся Броўкі. 1940.—26.
- Аб прынцыповасці (пра газету «Літаратура і мастацтва»). 1945.—39.
- Авалодаць большэвізмам, зжыць абывацельскае міралюбства. 1937.—23.
- Агляд вершаў, надаланых у рэдакцыю «Чырвонага сейбіта». 1927.—17.
- Ад шчырага сэрца (да 70-годдзя з дня нараджэння Я. Коласа). 1952.—99.
- Адам Міцкевіч. 1940. — 26 а.
- Адам Міцкевіч (да 90-годдзя з дня смерці). 1945.—40.
- А. С. Пушкін і беларуская літаратура. 1949.—72.
- Беларуская савецкая літаратура (да 30-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі). 1947.—56.
- Белградскія ўражанні. 1947.—47.
- Бліжэй да жыцця (аб задачах пісьменнікаў). 1956. — 113.
- Большой мастер (к 60-летію со дня рождения К. Крапивы). 1956. — 112.
- Бясспрэчны поступ наперад (аб кнізе вершаў М. Лужаніна «Поступ»). 1951.—91.

¹ Лічбы адсылаюць да №№, пад якімі ў раздзеле «Артыкулы П. Глебкі» змешчана апісанне артыкула.

- В братской семье (дни праздника Великой Октябрьской социалистической революции в Минске). 1953. — 103.
- Ворагі і прыяцелі чалавечтва (да 2-й Усесаюзнай канферэнцыі прыхільнікаў міру). 1950.—85.
- Выдатны пісьменнік беларускага народа (К. К. Крапіва). 1951. — 88.
- Выразитель дум и чаяний народных (народный поэт Якуб Колас). 1950.—78.
- Вялікая еднасць (да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных). 1950.—86.
- Вялікі пачатак (да 50-годдзя з дня першага выступлення Янкі Купалы ў друку). 1955.—108.
- Вялікі паэт вялікага народа (да 150-годдзя з дня нараджэння А. С. Пушкіна). 1949.—69.
- Вялікі паэт нашай сучаснасці (да 60-годдзя з дня нараджэння В. В. Маякоўскага). 1953.—101.
- Геніяльны паэт рускага народа (да 150-годдзя з дня нараджэння А. С. Пушкіна). 1949.—71.
- Гістарычныя творы М. Клімковіча. 1947.—58.
- Глыбей адлюстраваць сённяшняе жыццё. Прамова на 2-м з'ездзе савецкіх пісьменнікаў Беларусі. 1949. — 74.
- Год вялікай творчасці (вынікі 1950 года і перспектывы камуністычнага будаўніцтва на 1951 г.). 1951.—94.
- Голос миллионов (в защиту мира). 1950.—83.
- Гонар і сумленне народа (аб XIX з'ездзе КПБ). 1949. — 66.
- Дзве паэмы двух розных кірункаў. 1938.—24.
- Дрыжаць акупанты і іх паслугачы. 1943.—30.
- Думкі пра нашу паэзію. 1933. — 18.
- Жизнь и легенда (белорусская поэзия периода Великой Отечественной войны). 1943.—32.
- З белградскіх нататак (удзельніка Усеславянскага кангрэсу). 1947. — 49.
- За выяўленне маладых сіл. 1930. — 17 а.
- За глыбокую ідэйнасць і высокае майстэрства. 1949.—75.
- За ідэйную глыбіню ў нашай творчасці. 1936.—22.
- За трыццаць год (аб беларускай савецкай літаратуры). 1948.—62.
- Змітрок Бядуля. 1939.—25.
- Итог великих преобразований (социалистическое строительство БССР). 1947.—54.

- Кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР Міхась Ціханавіч Лынькоў. 1947.—46.
- Конец палача. 1943.—31.
- Краса зямлі. 1942.—28.
- Лауреат Сталинской прэміі Петрусь Бровка. 1947.—52.
- «Літаратура і мастацтва» (да 15-годдзя газеты). 1947.—52 а.
- Літаратура 1949 года. 1950.—77.
- Любімы горад (Мінск). 1951.—87.
- Малая паэзія. 1934.—21.
- Мастацкая літаратура Заходняй Беларусі. 1945.—38.
- Мая праца і планы 1946.—41.
- Мінск (нарыс). 1944.—35.
- Могучыя традыцыі (о ўплыні произведений А. С. Пушкина на творчество белорусских поэтов). 1949.—70.
- Мстны! 1943.—33.
- На з'ездзе (аб I-м Усесаюзным з'ездзе пісьменнікаў). —20.
- Народная артыстка (да 50-годдзя з дня нараджэння народн. артысткі СССР Л. П. Александровскай). 1954.—104.
- Народны паэт (Я. Колас). 1950.—79.
- Народны паэт Беларусі (да 65-годдзя з дня нараджэння Я. Коласа). 1947.—55.
- Нататкі пра беларускую літаратурную мову. 1950.—81.
- Нататкі пра творчасць Максіма Лужаніна. 1931.—17 в.
- Нацдэмаўшчына, замаскаваная марксісцкай фразай. 1931.—17 б.
- Наша вясна (да дня 1 Мая). 1948.—61.
- Наша гордыць і слава (о советских людях в день выборов в местные Советы депутатов трудящихся БССР). 1948.—59.
- Наша сіла — аднасьць (артыкул удзельніка Усеславянскага кангрэсу ў Белградзе). 1947.—51.
- Наше сьчацьце (очерк). 1954.—105.
- Неапублікаваныя купалаўскія радкі. 1951.—92.
- Невычарпальная крыніца творчасці (тэма Кастрычніцкай рэвалюцыі ў беларускай літаратуры). 1949.—76.
- Непарушная дружба (беларускага савецкага народа з польскім народам). 1955.—109.
- Нерушимае адзінства (блестящая победа на выборах в Верховный Совет СССР). 1950.—80.
- Новагодні падарунак (фельетон). 1944.—34.

- Няспынна ісці наперад (з выступлення на рэспубліканскім сходзе пісьменнікаў БССР). 1948.—60.
- Он вошел в нашу жизнь (влияние Пушкина на белорусскую литературу). 1949.—68.
- Пад неўміручым сонцам (да дня Канстытуцыі). 1947.—57.
- Пад сцягам міру. 1954.—107.
- Падарожныя нататкі (па Югаславіі). 1947.—50.
- Памяти замечательного белорусского поэта (Ф. Богусевича). 1950.—82.
- Памятныя размовы (з Я. Купалам). 1952.—97.
- Пафос созидания (гутарка аб беларускай літаратуры)¹. 1945.—36.
- Паэзія барацьбы і перамогі (беларуская паэзія перыяду Айчынай вайны і перамогі). 1945.—37.
- Паэзія маладосці (рэспубліканская нарада маладых пісьменнікаў). 1950.—84.
- Паэзія нашай сучаснасці (да 25-годдзя літаратурнай дзейнасці П. У. Броўкі). 1951.—93.
- Паэт-барацьбіт (да 25-годдзя літаратурнай дзейнасці П. Броўкі). 1951.—95.
- Паэт глыбокіх пачуццяў (аб кн. П. Броўкі «Дарога жыцця»). 1951.—90.
- Паэт-комсомолец (да 25-й гадавіны з дня смерці П. Труса). 1954.—106.
- Поспехі беларускай літаратуры (да дэкады беларускай літаратуры ў Маскве). 1949.—67.
- Поэма народной борьбы (о поэме Якуба Коласа «Хата рыбака»). 1949.—64.
- Поэт, любимый в Советской стране (Адам Мицкевич). 1955.—111.
- Проблемы науковой работы над перекладным русско-беларускім слоўнікам. 1949.—65.
- Прамова на 4-й Усесаюзнай канферэнцыі прыхільнікаў міру. 1952.—100.
- Прастата і сіла (аб новых вершах Я. Купалы). 1940.—27.
- Праца над словам. 1933.—18 а.
- Путь к большой поэзии. 1934.—19.
- Путь к сердцу народа (к десятилетню со дня смерти Янки Купалы). —98.

¹ Артыкул напісаны разам з А. Куляшовым.

- Пьеса, прочитанная по-новому «Раскіданае гняздо»
Я. Купалы в театре им. Я. Коласа). 1952. — 96.
- Пясняр брацкай дружбы народаў (да стагоддзя з дня
смерці А. Міцкевіча). 1955.—110.
- Пясняр пафасу народнай барацьбы (народны паэт
Я. Колас). 1946.—45.
- (Рэцэнзія на кнігу: М. Лужанін. — «Галасуе вясна за
вясну». Мінск, 1931). — 17 д.
- Свет великого разума (к 50-летию КПСС). 1953. — 102.
- Слова да народнага паэта (Я. Коласа). 1946.—44.
- Совецкі патрыятызм у творчасці П. Броўкі. 1947.—53.
- Справы сённяшніх дзён (да 5-й гадавіны вызвалення
БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў). 1949.—73.
- Супярэчлівая натура. 1931. — 17 г.
- У пошуках праўды і выдумкі (аб творчасці А. Куля-
шова).—21 а.
- Фальшывыя «культурнікі». 1942.—29.
- Якуб Колас. 1947.—48.

ІМЯНЫ ПАКАЗАЛЬНІК

(Паказальнік асоб,
якім прысвечаны артыкулы П. Глебкі)¹

- Агняцвет Э. — 24.
Алекسانдроўская Л. П. — 104.
Багушэвіч Ф. — 82.
Броўка П. — 52, 53, 90, 93, 95.
Клімковіч М. — 58.
Колас Я. — 44, 45, 48, 55, 64, 78, 79, 99.
Крапіва К. — 88, 112.
Квляшоў А. — 21 а.
Купала Я. — 43, 92, 96, 97, 98, 108.
Лужанін М. — 17 в, 17 д, 91.
Лынькоў М. Ц. — 46.
Маякоўскі В. В. — 101.
Міцкевіч А. — 26 а, 40, 110, 111.
Пушкін А. С. — 68, 69, 70, 71, 72.
Трус П. — 106.
Якімовіч А. — 42.

¹ Лічбы адсылаюць да №№, пад якімі ў раздзеле «Артыкулы П. Глебкі» змешчана апісанне дадзенага артыкула.

З М Е С Т

Прадмова	5
Аўтабіяграфія	10
Кнігі Пятра Глебкі	29
Творы П. Глебкі ў перакладзе на рускую мову	33
Артыкулы П. Глебкі	35
Мастацкія пераклады П. Глебкі	47
Крытычная літаратура аб творчасці П. Глебкі	52
Дапаможныя паказальнікі:	
Алфавітны паказальнік твораў П. Глебкі (з адзначэннем даты іх напісання)	57
Алфавітны паказальнік твораў П. Глебкі, перакладзеных на рускую мову	72
Алфавітны паказальнік артыкулаў П. Глебкі	78
Імянны паказальнік (паказальнік асоб, якім прысвечаны артыкулы П. Глебкі)	83

На беларусском языке

Пятро Глебка

Краткий библиографический справочник
Государственное издательство БССР
Минск 1957

Дзяржаўны бібліятэка
Мінск

ЮТН
11

53

Бесплатна

80000002587755

Бел. аддзель
1994 г.